

Szita Szilvia - Pelcz Katalin

MagyarOK A2+

Nyelvtani magyarázatok

Gramatička objašnjenja

*Prevod i adaptacija na srpski jezik:
Franyó Antal, 2022. godine*

Ez a füzet a MagyarOK A2+ munkafüzet nyelvtani magyarázatainak szerb fordítását tartalmazza. A nyelvtani jelenségeket a könnyebb áttekinthetőség érdekében szófajok szerint csoportosítottuk. Az elválasztás szabályai, a mondatépítés és a szórend két külön egységet képvisel a füzet végén.

Ova sveska sadrži gramatička objašnjenja radne sveske MagyarOK A2+. U cilju boljeg pregleda gramatičkih situacija, grupisali smo ih prema vrsti reči. Pravila razdvajanja reči na slogove, stvaranje rečenica kao i red reči, svrstane su u dve odvojene celine na kraju sveske.

Mnogi prevodi su prilagođeni tačnom prevodu, kako bi se bolje razumeo sistem jezika, a samo su neki prevodi u pravom smislu.

TARTALOMJEGYZÉK / SADRŽAJ

AZ IGE / GLAGOLI	5
Igeidők és használatuk / Glagolska vremena i njihova upotreba	6
Igetípusok / Vrste glagola	7
Igeragozás: hangzóvesztő igék / Konjugacija: Glagoli koji gube samoglasnik	11
Több alany, egyes szám / Više subjekata a glagol u jednini	12
Igeragozás / Konjugacija povratnih glagola: -lak/-lek	12
Segédigék / Pomoćni glagoli: kell, szabad, tilos	13
Segédigék / Pomoćni glagoli: szokott	14
A múlt idő / Prošlo vreme	15
A segédigék múlt ideje / Prošlo vreme pomoćnih glagola	20
A jövő idő / Buduće vreme	22
Igemódok és használatuk / Glagolski način i primena	24
A kijelentő mód / Indikativ – izjavni način	25
A feltételes mód: jelen idejű igeragozás	
/ Kondicional – pogodbeni način: konjugacija u sadašnjem vremenu.....	25
A feltételes mód funkciói / Upotreba kondicionala	26
Udvarias kérések / Učtiva pitanja	27
Javaslatok közös programra / Predlozi za zajednički program:	
<i>elmehetnénk, kirándulhatnánk</i>	29
A felszólító mód / Imperativ – zapovedni način	30
Képzők / Prilog: -hat/-het	34
A főnévi igenév / Infinitiv	35
Igekötők: befejezettség / Glagolski nastavci: svršeni glagoli	36
Igekötők: befejezettség múlt idejű mondatokban	
/ Glagolski nastavci: svršeni glagoli u rečenicama u prošlom vremenu	37
A FŐNÉV / IMENICE	38
A többes szám / Množina: -k	39
A tárgy típusai / Vrste objekata	40
A tárgy: rendhagyó alakok / Objekat: nepravilni oblici	41
Több birtok / Množina pripadanja: -i	42
Birtoklás kifejezése	
/ Izražavanje posedovanja: <i>Lizáé, az apukámé, az enyém, a tied</i>	43
A helyhatározó ragjai / Prilog za mesto: Hol tanulsz? Hol dolgozol?.....	43

A helyhatározók rendszere / Sistem priloga za mesto	44
Gyakoriság, rendszeresség kifejezése	
/ Izražavanje učestalosti i sistematičnosti: <i>naponta, hetente</i>	46
Főnévképzők / Glagolske imenice: -ás/-és	47
Főnévképzők / Glagolske imenice: -ó/-ő	48
A MELLÉKNÉV / PRIDEVI	49
A melléknév többes száma / Množina prideva	50
Összehasonlítás / Komparacija: <i>magas, magasabb, a legmagasabb</i>	51
A módhatározó / Prilozi za način: <i>lassan, nehezen, jól, rosszul</i>	53
Melléknévképzők / Opisni pridevi: -ú/-ű, -s	55
Melléknévképzők / Mesni i vremenski pridevi: -i	56
Melléknévképzők / Gradivni pridevi: -s	57
A SZÁMNÉV / BROJEVI	59
A számnév / Brojevi: <i>egyedül, ketten, hárman</i>	60
A NÉVUTÓ / PRILOZI za mesto	61
Névutók a <i>Hova?</i> kérdésre / Nastavci za priloge za mesto <i>Gde?: mögé, alá</i>	62
A névutók ragozott alakja: válaszok a <i>Hol?</i> kérdésre	
/ Prilozi za mesto: <i>Odgovor na pitanje Gde?</i>	63
A NÉVMÁS / ZAMENICE	64
A személyes névmás birtokos alakjai / Prisvojne zamenice	65
A személyes névmás alakjai	
/ Oblici prisvojnih zamenica: <i>belőlük, bennük, rájuk, róluk</i>	65
A vonatkozó névmás / odnosne zamenice: <i>aki, akit, akivel</i>	67
A vonatkozó névmás / odnosne zamenice: <i>amelyik, ahol, ahova</i>	68
AZ ELVÁLASZTÁS SZABÁLYAI / PRAVILA RAZDVAJANJA REČI	70
Az elválasztás szabályai / Pravila razdvajanja reči na slogove	71
MONDATÉPÍTÉS / GRAĐENJE REČENICA	72
Előre- és visszautalás / Uzročne i posledične rečenice: <i>azért, ezért</i>	73

Előreutalás és visszautalás / Uzrok i posledica: az, ez	74
Idézett (indirekt) kérdések / Indirektna pitanja	75
Válaszok és más idézett mondatok / dgovori i navedene rečenice	76
Közvetlen kérdések és idézett kérdések / Direktna pitanja i navedene rečenice	77
Ellentétre utaló kötőszók	
/ Veznici za ukazivanja na suprotnosti: <i>mégis, mégsem</i>	78
Negatív kérdés, pozitív válasz	
/ Negativno pitanje - pozitivno odgovor: <i>de, dehogynem, de igen</i>	79
A SZÓREND / RED REČI	80
Szórend: A hangsúlyszabály / Red reči: Pravilo naglašavanja	81
Szórend / Red reči: <i>kell, szabad, tilos</i>	82
Szórend: igekötős mondatok / Red reči: Rečenice sa prilogom ispred glagola	83
Szórend: vonzatos igék semleges (narratív) mondatokban 1.	
/ Red reči: prelazni glagoli u neutralnim (narrativnim) rečenicama 1.	84
Szórend: vonzatos igék semleges (narratív) mondatokban 2.	
/ Red reči: prelazni glagoli u neutralnim (narrativnim) rečenicama 2.	85
Szórend: fókuszos mondatok igekötő nélkül	
/ Red reči: rečenice sa fokusom bez priloga	86
Szórend: igekötős igék / Red reči: glagoli sa prefiksom	87
Szórend: a felszólító mondatok szórendje / Red reči: rečenice u imperativu	89

AZ IGE GLAGOLI

IGEIDŐK ÉS HASZNÁLATUK

Glagolska vremena i njihova primena

Mađarski jezik uglavnom koristi dva glagolska vremena: sadašnje i prošlo vreme.

Buduće vreme je retko u upotrebi, a ostala glagolska vremena su zastarela.

Vreme radnje A cselekvés ideje	Glagolsko vreme Igeidő	Primeri Példák
Radnja je u budućnosti Jövőbeli cselekvés	Sadašnje vreme Jelen idő	Holnap telefonálok Jánosnak. (Sutra telefoniram Janošu.)
Radnja je u sadašnjosti Cselekvés a jelenben		Éppen telefonálok . (Upravo telefoniram.) Gyakran telefonálok . (Često telefoniram.)
Radnja je u prošlosti Múltbeli cselekvés	Proško vreme Múlt idő	Tegnap teniszeztem . (Juče sam igrao tenis.)
Radnja u budućnosti (pogotovo namera, odluka, ili obećanje) Jövőbeli cselekvés (főleg szándék, elhatározás, ígéret)	Buduće vreme Jövő idő	Beszélni fogok Évával. (Razgovaraću sa Evom.) Hétfvégén otthon leszek . (Za vikend ću biti kod kuće.)

Mađarski jezik ima samo **jedno sadašnje vreme**:

Éppen boltba megyek. (Upravo sada idem u prodavnicu.)

Magyarórára járok. (Pohađam časove mađarskog jezika.)

Egy óra óta várlak. (Čekam te već sat vremena. / Čekam te od jednog sata.)

Za radnje koje će se desiti u budućnosti, možemo koristiti **sadašnje vreme**. Kontekst rečenice ili priloška odredba vremena će nam tačno ukazati na vreme događanja.

Pénteken moziba megyek. (U petak idem u bioskop.)

Jövő héten írok Balázsnak. (Sledeće nedelje pišem Balažu.)

2040-ben már nem dolgozom. (2040. godine već ne radim.)

Mađarski jezik ima samo jedno prošlo vreme. Završeci glagola su *-t* ili *-tt*.

Adtam Katának egy könyvet. (Dao sam Kati jednu knjigu.)

Tegnap egyetemen voltam. (Juče sam bio na fakultetu.)

Voltál már Japánban? (Da li si već odlazio u Japan.)

Igetípusok

Vrste glagola

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 7. oldal

Szabályos igék Pravilni glagoli	Ikes igék -ik glagoli	-s, -sz, -z végű igék glagoli sa zavr.: -s, -sz, -z	-s, -sz, -z végű ikes igék -ik glagoli sa zavr.: -s, -sz, -z	Rendhagyó igék Nepravilni glagoli
				
Éva vár. <i>Eva čeka.</i>	Pál gondolkod ik . <i>Pal razmišlja.</i>	Márta olvas. <i>Marta čita.</i>	Ali internete zik . <i>Ali pretražuje na internetu.</i>	Robi a boltból jön . <i>Robi dolazi iz prodavnice.</i>

Tárgyatlan és tárgyas igék

prelazni i neprelazni glagoli

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 8. oldal

	Kit? Mit? Koga? Šta? (izuzev glagola biti)
<p>Sietek. (Žurim.) Még nem alszom. (Još ne spavam.) Prágában lakom. (Živim u Pragu.) lakik → valahol (živi → negde) A munkahelyemre megyek. (Idem na svoje radno mesto.) megy → valahova (ide → nekud) A barátnőmmel beszélgetek. (Razgovaram sa drugaricom) beszélget → valakivel (razgovara → sa nekim) ↓</p>	<p>Lakást bérelek. (Iznajmljujem stan.) bérel → valamit (iznajmljuje → <u>nešto</u>) Időpontot kérek. (Molim termin.) kér → valamit (traži → nešto) Veszek egy családi házat. (Kupujem jednu porodičnu kuću.) vesz → valamit (kupuje → <u>nešto</u>) Nem értem a matematikát. (Ne razumem matematiku.) ért → valamit/valakit (razume → <u>nešto/nekog</u>) ↓</p>
Tárgyatlan (intranszítív) igék Neprelazni – intranszitivni glagoli	Tárgyas (transzítív) igék Prelazni – tranzitivni glagoli

Határozatlan ragozás

Neodređena konjugacija

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 10. oldal

=> Kompletna konjugacija sa formama: MagyarOK A1+ munkafüzet 11. oldal

FUNKCIJA:

1. Nema prelaznih glagola u rečenici.
2. Objekat u rečenici je neprelazni

=> Neodređena konjugacija

FORMA

	Szabályos igék Pravilni glagoli	-s, -sz, -z végű igék Glagoli sa -s, -sz, -z završevima	Ikes igék Glagoli sa -ik završecima	-s, -sz, -z végű ikes igék Glagoli sa -s, -sz, -z završecima
	vár (várni)	néz (nézni)	gondolkodik (gondolkodni)	internetezik (internetezni)
én	Várok	nézek	gondolkod om / gondolkodok	internetez em / internetezek
te	Vársz	né el	gondolkodsz	internetez el
Ön ő	Vár	néz	gondolkod ik	internetez ik
mi	várunk	nézünk	gondolkodunk	internetezünk
ti	vártok	néztek	gondolkodtok	interneteztek
Önök ők	várnak	néznek	gondolkodnak	interneteznek
én → téged, titeket	várlak	nézlek	-	-

- Glagoli sa veznim samoglasnikom: *tanít (teach): tanítok, tanítasz, tanít, tanítunk, tanítótok, tanítanak / fest (paint): festek, festesz, fest, festünk, festetek, festenek*
- Nekoliko glagola koji gube poslednji samoglasnik osnove. Na primer: *érez (feel): érzek, érzel, érez, érzünk, éreztek, éreznek, érzlek*
(pogledaj => Glagoli koji gube poslednji samoglasnik iz osnove reči pre nastavka)

Rendhagyó igék Nepravilni glagoli			
	jön (jönni)	megy (menni)	van (lenni)
én	jövök	megyek	vagyok
te	jössz	mész	vagy
Őn ő	jön	megy	van / —
mi	jövünk	megyünk	vagyunk
ti	jöttök	mentek	vagytok
Őnök ők	jönnek	mennek	vannak / —

- Devet nepravilnih glagola sa infinitivnim završetkom *-nni*: *jön, megy, van, eszik (jede), iszik (pije), hisz (veruje), tesz (stavlja), vesz (uzima) és visz (nosi)*.
- Glagoli *eszik, iszik* se konjuguju kao *-ik* glagoli, sa završecima *-s, -sz, -z*.
- Glagoli *hisz, tesz, vesz* i *visz* se konjuguju kao glagoli sa završecima *-s, -sz, -z*.
- Nekoliko glagola imaju različitu osnovicu u odnosu na infinitivnu osnovu. Na primer: *alszik - aludni (spavati), fekszik - feküdni (leži/ležati), haragszik - haragudni (ljuti se/ljutiti se)*. U sadašnjem vremenu ovi glagoli se konjuguju (vrši se promena po licima) kao glagoli sa završecima *-s, -sz, -z*. (U knjizi *MagyarOK* spominju se samo nepravilni glagoli sa završecima *-nni*, kao "nepravilni glagoli".)

Határozott ragozás

Određena konjugacija

- MagyarOK A2+ munkafüzet 11. oldal
- Kompletna konjugacija sa svim primerima: MagyarOK A1+ munkafüzet 11. oldal

FUNKCIJA

Objekat u rečenici je određen. => Određena konjugacija

	Szabályos igék Pravilni glagoli	-s, -sz, -z végű igék Glagoli sa -s, -sz, -z završecima	Ikes igék Glagoli sa -ik završecima	-s, -sz, -z végű ikes igék Glagoli sa -s, -sz, -z završecima
	vár (várni)	néz (nézni)	álmodik (álmodni)	eszik (enni)
én	várom	nézem	álmodom	eszem
te	várod	nézed	álmodod	eszed
Ön ő	várja	nézi	álmodja	eszi
mi	várjuk	nézzük	álmodjuk	esszük
ti	várjátok	nézitek	álmodjátok	eszitek
Önök ők	várják	nézik	álmodják	eszik

- Nепrelazni glagoli nemaju određenu konjugaciju. Mnogi od njih su sa završetkom *-ik*, kao I nepravilni glagoli *jön*, *megy* i *van* pripadaju ovoj grupi.
- Neki glagoli gube samoglasnik u nekim licima u poslednjem slogu. Na primer: *érez*: *érezem*, *érezed*, *érszi*, *érezzük*, *érszitek*, *érszik* (p. Glagoli sa izgubljenim samoglasnikom)

Igeragozás: hangzóvesztő igék

Konjugácija: Glagoli koji gube samoglasnik

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 13. oldal

Határozatlan és határozott ragozás			
Neodređena i određena konjugacija			
	érez (érezni)*	javasol (javasolni)**	érdekel (érdekelni)***
én	ér z ek / é rz em	javas l ok / javas l om	érde k lek / érde k lem
te	ér z el / é rz ed	javasolsz / javas l od	érdekelsz / érde k led
Ön ő	érez / é rz i	javasol / javasolja	érdekel / érde k li
mi	ér z ünk / é rz ük	javas l unk / javasoljuk	érde k lünk / érdekeljük
ti	éreztek / é rz itek	javasoltok / javasoljátok	érdekeltek / érde k litek
Önök ők	éreznek / é rz ik	javasolnak / javasolják	érdekelnek / érde k lik
én téged/titeket	érezlek	javasollak	érdekellek

* Slično: végez (finish doing sth): vé**g**zek / vé**g**zem, vé**g**zel / vé**g**zed, végez / vé**g**zi, vé**g**zünk / végezzük, végeztek / vé**g**zitek, végeznek / vé**g**zik

** Slično: mozog (move) (without prefix, the verb has an indefinite conjugation only):
moz**g**ok, mozogsz, mozog, moz**g**unk, mozogtok, mozognak

*** Slično: énekel (sing): éne**k**lek / éne**k**lem, énekelsz / éne**k**led, énekel / éne**k**li, éne**k**lünk / énekeljük, énekeltek / éne**k**litek, énekelnek / éne**k**lik

- Neki glagoli gube samoglasnik u posljednjem slogu u nekim licima konjugacije. Glagoli sa gubitkom samoglasnika obično (ali ne i uvek!) su sa krajem -ol/-el, -og/-eg or -oz/-ez: énekel (sing), javasol (suggest), mozog (move), rezeg (oscillate), érez (feel).
- Postoji samo nekoliko ovakvih glagola. Obično je to drugi isti samoglasnik, od ukupno tri ista (zanemarujući akcente), uključujući i konjugacioni nastavak. Ovo nije opšte pravilo nego slučaj kod određenih glagola a i kod drugih vrsta reči: imenica (étterem-éttermek) prideva (korom-kormos), brojeva (három-hárman) ...

Több alany, egyes szám

Više subjekata, a glagol u jednini

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 10. oldal

Kada postoje dva subjekta u rečenici, možemo koristiti glagol u trećem licu jednine ili množine:

Barbara és Anna együtt főz / főznek. (Barbara i Ana zajedno kuva/kuvaju.)

Sándor és Béla moziba megy / mennek. (Šandor i Bela ide/idu u bioskop.)

A fiam és a lányom otthon lakik / laknak. (Moj sin i moja ćerka kod kuće stanuje/stanju.)

Igeragozás: -lak/-lek (Ismétlés)

Konjugacija povratnih glagola: -lak/-lek (ponavljanje)

• MagyarOK A2+ munkafüzet 48. oldal

FORMA I FUNKCIJA

Subjekat je zamenica *én (ja)* a neposredni objekat rečenice je zamenica *téged (informalno u jednini)* ili *titeket/benneteket (informalno u množini)*.

Én → téged, titeket/benneteket: -lak/-lek

- Nenaglašena zamenica *téged* se obično izostavlja:
Szeretlek (téged). (Volim te).
- Zamenica u množini nikada ne izostaje:
Szeretlek benneteket. (Volim vas.)
- Naglašena zamenica se nikad ne izostavlja:
Téged szeretlek a legjobban. (Tebe volim najviše.)
- Ako se glagol završava sa dvostrukim -l, ne dodaje se treće:
hall → hallak (Čujem te.)

Mada su reči: *minket/bennünket*, kao i *titeket/benneteket* gotovo istog značenja, blaga razlika ipak postoji: reči *minket* i *titeket* su više određeni (prevod: baš, samo nas/vas) dok *bennünket* i *benneteket* su više neutralni ili opšti (prevod: i nas, i vas).

Za prvo i drugo lice, prelazni glagol oblika: *engemet, tégedet* pripada arhaizmu, pronalaze se samo u starim tekstovima (...*te engemet, s én tégedet, virágom, virágom.*).

Savremena gramatika tumači da nije potrebno ukazati nastavkom -t na akuzativ zamenice prvog i drugog lica jednine, jer je i bez toga jednoznačno.

Segédigék: *kell, szabad, tilos*

Pomoćni glagoli: *kell (treba), szabad (slobodno), tilos (zabranjeno)*

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 30. oldal

Forma i funkcija

Kötelesség Obaveza	Engedély Dozvola	Tiltás Zabrana
		
<p>A kaput zárni kell. <i>Kapiju <u>treba</u> zaključavati.</i></p>	<p>Háziállatot tartani szabad. Háziállatot szabad tartani. <i><u>Dozvoljeno je držati</u> domaću životinju.</i></p>	<p>A házban dohányozni tilos. A házban tilos dohányozni. <i><u>U kući je zabranjeno</u> pušenje.</i></p>

Sa pomoćnim glagolima *szabad, kell, tilos*, koristi se infinitiv:
*Háziállatot tartani***ni** *szabad*. *A házban dohányozni***ni** *tilos*. *A kaput zárni***ni** *kell*.

Segédigék: szokottPomoćni glagoli: *szokott* (ima naviku da, obično)

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 117. oldal

FUNKCIJA

Ponavljana radnja, navika	<p>Általában augusztusban nyaralunk. = Augusztusban szoktunk nyaralni. (<i>Obično/imamo naviku da idemo na odmor u avgustu.</i>)</p> <p>Általában nagyvárosokba utazunk. = Nagyvárosokba szoktunk utazni. (<i>Obično/imamo naviku da putujemo u velike gradove.</i>)</p>
----------------------------------	--

FORM

	Határozatlan ragozás Neodređena konjugacija	Határozott ragozás Određena konjugacija
én	szoktam	
te	szoktál	szoktad
Ön ő	szokott	szokta
mi	szoktunk	szoktuk
ti	szoktatok	szoktátok
Önök ők	szoktak	szokták
	múzeumba menni	nézni a csillagokat
én → téged, titeket	szoktalak látni a városban	-

Szokott je glagol u prošlom vremenu. Međutim, odnosi se na sadašnjost:

- *Sokat szoktam olvasni.* = **Általában** sokat **olvasok**.
(*Imam naviku mnogo čitati. Obično mnogo čitam.*)
- *Régen sokat úsztam, de mostanában tornázni szoktam.* = Régen sokat úsztam, de mostanában **általában tornázom**.
(*Nekada/davno sam mnogo plivao, ali sada uglavnom/obično vežbam.*)

A múlt idő

Prošlo vreme

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 60. oldal

FORMA:Glagolska osnova + *-t/-tt (-ott/-ett/-ött)* + lični nastavak za lice

			
Ő Tibor.	Ő Ágota-Marietta.	Ő Ottó.	Ő pedig Ivett.
Tibor tegnap kirándult. Legalább húsz kilométert gyalogolt. Utána pihent.	Ágota-Marietta beszélgetett egy kedves férfival. Amíg vára ^{koztak} , beszélgettek.	Ottó tortát sütött, és takarított. Elfelejtett jelentkezni az Ultrabalatonra...	Ivett tegnap egész nap otthon volt. Evett és ivott. Nem ment el bevásárolni.
<i>(Tibor je juče bio na izletu. Najmanje je 20 km pešačio. Nakon toga se odmarao.)</i>	<i>(Agota-Marieta je razgovarala sa jednim prijatnim muškarcem. Dok su čekali, razgovarali su.)</i>	<i>(Oto je pekao tortu i spremao je. Zaboravio se prijaviti na Ultrabalaton.)</i>	<i>(Ivet je juče ceo dan bila kod kuće. Jela je i pila je. Nije otišla u snabdevanje.)</i>
↓ -t	↓ -t/-tt (-ott/-ett/-ött)	↓ -tt (-ott/-ett/-ött)	↓ Rendhagyó igék

- U mađarskom jeziku (danas= postoji samo jedno prošlo vreme. Određen je nastavcima: *-t/-tt (-ott/-ett/-ött)* koji su dodati na infinitivnu osnovu.
- Sve grupe glagola dobijaju isti lični nastavak u svakom licu.
- Nastavak za prvo lice jednine je *-m* za obe konjugacije bez obzira na prelaznost ili određenost glagola.

Első csoport: -t

Prva grupa: -t

	Határozatlan ragozás Neodređena konjugacija		Határozott ragozás Određena konjugacija	
	én	vár tam	kér tem	vár tam
te	vár tál	kér tél	vár ta d	kér te d
Őn ő	vár t	kér t	vár ta	kér te
mi	vár tunk	kér tünk	vár tuk	kér tük
ti	vár tatok	kér tetek	vár tátok	kér tétek
Őnök ők	vár tak	kér tek	vár ták	kér ték
	egy lányt	egy fagyaltot	Laurát	a jegyeket
én → téged, titeket	vár talak	kér telek	-	

Kada koristimo samo -t

- glagoli koji se završavaju sa *-j, -l, -r, -m, -n* i *-ny*. Većina koja završava sa *-l, -r* or *-n*: *ül* (sedi), *beszél* (govori), *telefonál* (telefonira), *vár* (čeka), *kér* (traži/moli), *akar* (hoće), *pihen* (odmara), *kíván* (želi) (Rečenica čije suglasnike možete zapamtiti kao memoriter ovog pravila: *Jár a lányom.*)
- Mnogi glagoli sa završetkom *-ad/-ed*: *marad* (ostaje), *elfárad* (umori se), *felébred* (probudi se)
- Nekoliko drugih glagola: *alszik* (alud*ni*) (spava) → *aludtam, aludtál, aludt*; *fekszik* (feküd*ni*) (leži) → *feküdtem, feküdtél, feküdt*

Második csoport: -t és -tt (-ott/-ett/-ött)

Druga grupa: -t i -tt (-ott/-ett/-ött)

	Határozatlan ragozás Indefinite conjugation			Határozott ragozás Definite conjugation		
én	hoz ta m	néz te m	főz te m	hoz ta m	néz te m	főz te m
te	hoz tá l	néz té l	főz té l	hoz ta d	néz te d	főz te d
Őn ő	hoz ott (!)	néz ett (!)	főz ött (!)	hoz ta	néz te	főz te
mi	hoz tun k	néz tün k	főz tün k	hoz tuk	néz tük	főz tük
ti	hoz ta tok	néz te tek	főz te tek	hoz tá tok	néz té tek	főz té tek
Őnök ők	hoz ta k	néz te k	főz te k	hoz tá k	néz té k	főz té k
	könyveket	egy filmet	levest	a kutyát is	a híradót	az ebédet
én → téged, titeket	hoz ta lak	néz te lek	-	-		

Kada koristimo -t i -ott/-ett/-ött u kombinaciji

- Glagoli sa završetkom -s, -sz, -z (-ik glagoli a i ne -ik glagoli) a to su: *néz (gleda)* → *néztem, néztél, nézett; olvas (čita)* → *olvastam, olvastál, olvasott; internetezik (pretražuje na internetu)* → *interneteztem, interneteztél, internetezett*
- Glagoli sa završetkom -at/-et (uključujući i glagole sa nastavkom -hat/-het) i glagoli
lát (vidi): szeret (voli) → *szerettem, szerettél, szeretett; kaphat (može dobiti)* → *kaphattam, kaphattál, kaphatott; lát (vidi)* → *láttam, láttál, látott*
- Glagoli sa završetkom + -d: *küld (šalje)* → *küldtem, küldtél, küldött; mond (kaže)* → *mondtam, mondtál, mondott; kezd (počinje)* → *kezdttem, kezdtél, kezdett*
- Ako je glagol u trećem licu jednine težak za izgovor kao što su: *p* ili *k*: *kap (dobiti/primiti)* → *kaptam, kaptál, kapott; lakik (stanuje)* → *laktam, laktál, lakott*.
Takode i suglasnici + -b, -d, -g, -gy, -k, -p, -s, -sz, -z, -v. (Rečenica čije suglasnike možete zapamtiti kao memoriter ovog pravila: **Szabad vagyok, pá!**)

Harmadik csoport: -tt (-ott/-ett/-ött)

Trecá grupa: -tt (-ott/-ett/-ött)

	Határozatlan ragozás Neodređena konjugacija			Határozott ragozás Određena konjugacija		
én	tanít ottam	ért ettem	süt öttem	tanít ottam	ért ettem	süt öttem
te	tanít ottál	ért ettél	süt öttél	tanít ottad	ért etted	süt ötted
Őn ő	tanít ott	ért ett	süt ött	tanít otta	ért ette	süt ötte
mi	tanít ottunk	ért ettünk	süt öttünk	tanít ottuk	ért ettük	süt öttük
ti	tanít ottatok	ért ettetek	süt öttetek	tanít ottátok	ért ettétek	süt öttétek
Őnök ők	tanít ottak	ért ettek	süt öttek	tanít ották	ért ették	süt öttek
	egy iskolában	mindent	rétest	a gyerekeket	a szabályt	a tortát
én → téged, titeket	tanít ottalak	ért ettelek	-	-	-	-

Kada koristimo -ott/-ett/-ött

- Većina glagola sa završetkom *-t*, uvek nakon *-ít* i suglasnika + *-t*: *fut* (*trči*), *süt* (*peče*), *tart* (*drži, održava*), *ment* (*čuva, spašava*), *segít* (*pomaže*), *épít* (*gradi*), *tanít* (*podučava*), *takarít* (*sprema*). Izuzeci su glagoli sa završetkom *-at/-et* i glagol *lát* (*vidi*) (→ v. druga grupa)
- Mnogi glagoli koji se završavaju na dva suglasnika: *hall* (*čuje*) → *hallottam, hallottál, hallott; játszik* (*igra se*) → *játszottam, játszottál, játszott*

Negyedik csoport: a kilenc rendhagyó ige (-nni)

Četvrta grupa: Devet nepravilnih glagola (infinitivni nastavak: -nni)

Határozatlan ragozás				
Neodređena konjugacija				
	jön (jönni)	megy (menni)	van/lesz* (lenni)	
én	jö tt em	men t em	volt a m	lett e m
te	jö tt él	men t él	volt a l	lett e l
Ön ő	jö tt	men t	volt a	lett e
mi	jö tt ünk	men t ünk	volt a nk	lett e nk
ti	jö tt etek	men t etek	volt a tok	lett e tek
Önök ők	jö tt ek	men t ek	volt a k	lett e k

* van (biti): Orvos vagyok/voltam. (Ja sam (bio)lekar.) Tizennyolc éves vagyok/voltam. (ja sam (bio) 18 godina.)

lesz (biće/postaće): Orvos leszek/lettem. (Biću/postao sam lekar.) Tizennyolc éves leszek/lettem. (Postajem/postao sam 18-to godišnjak)

	Határozatlan ragozás			Határozott ragozás		
	Neodređena konjugacija			Određena konjugacija		
én	itt a m	ett e m	vitt e m*	itt a m	ett e m	vitt e m
te	itt a l	ett e l	vitt e l	itt a d	ett e d	vitt e d
Ön ő	ivott a	evett e	vitt e	itt a	ette e	vitte e
mi	itt a nk	ett e nk	vitt e nk	itt a k	ett e k	vitt e k
ti	itt a tok	ett e tek	vitt e tek	itt a tok	ett e tek	vitt e tek
Önök ők	itt a k	ett e k	vitt e k	itt a k	ett e k	vitt e k
	egy kávét	levest	virágot	a teát	a levest	a táskát
én → téged, titeket	-	-	vitt e lek	-	-	-

* Slično: tesz (te**nni**) → tet**tem**, vesz (ve**nni**) → vet**tem**, hisz (hi**nni**) → hit**tem**

- alszik (spava), fekszik (leži) → v. prvu grupu (aludt, feküdt)

A segédigék múlt ideje

Prošlo vreme: Prošlo vreme pomoćnih/modalnih glagola

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 78. oldal

Ragozható segédigék: *szeret, akar, tud*

Pomoćni glagoli koji se mogu konjugovati: *szeret (voli), akar (hoće), tud (može/zna)*

	Határozatlan ragozás Neodređena konjugacija			Határozott ragozás Određena konjugacija		
én	szeret tem	akar tam	tud tam	szeret tem	akar tam	tud tam
te	szeret tél	akar tál	tud tál	szeret ted	akar tad	tud tad
Őn ő	szeret ett	akar t	tud ott	szeret te	akar ta	tud ta
mi	szeret tünk	akar tunk	tud tunk	szeret tük	akar tuk	tud tuk
ti	szeret etek	akar tatok	tud tatok	szeret tétek	akar tátok	tud tátok
Őnök ők	szeret tek	akar tak	tud tak	szeret ték	akar ták	tud ták
	tanulni	diplomát	dolgozni	hallgatni a kórust	látni az iskolát	élni az órát
én → téged, titeket	szeret telek*	akar talak*	tud talak*			

* Na primer: *Nem akartalak zavarni. (Nisam te hteo ometati.) Nem tudtalak felhívni. (Nisam te mogao nazvati.) Szerettelek fotózni, amikor kicsi voltál. (Voleo sam te fotografisati kada si bio mali.)*

Konjugacija zavisi od određenosti objekta. Ako je određeni prelazni objekat u rečenici, i glagol postaje određeni: *Géza nem **tudta** kinyitni az ajtót. (Geza nije mogao otvoriti vrata.) Azt **akartad** mondani, hogy velünk jössz? (Hteo si reći, da dolaziš sa nama?)*

U svim drugim slučajevima, glagol je neodređen: ***Szerettek** sétálni. (Voleli su se šetati.) Nem **tudtunk** vacsorát főzni. (Nismo mogli kuvati večeru.) Laura egy almát **akart** enni. (Laura je želela da pojede jabuku.)*

Nem ragozható segédigék: kell, lehet, szabad és tilos

Pomoćni glagoli bez konjugacije: *kell* (treba), *lehet* (može), *szabad* (slobodno je/dozvoljeno je) and *tilos* (zabranjeno je)

FORMA

nekem	kell ett / nem kell ett	lehet ett / nem lehet ett	szabad volt / nem volt szabad	tilos volt / nem volt tilos
neked				
Önnek				
neki				
nekünk				
nektek				
Önöknek nekik				
	vizsgázni	tanulni	kérdezni	beszélgetni

FUNKCIJA

- **Obaveza:** **Kellett** vizsgázni év végén. (*Trebalo je polagati ispit na kraju godine.*)
↔ **Nem kellett** dolgozatot írni. (*Nije trebalo pisati test.*)
- **Mogućnost:** Sokat **lehetett** tanulni. (*Moglo se mnogo učiti.*)
↔ **Nem lehetett** lustálkodni. (*Nije se moglo lenčariti.*)
- **Dozvola:** **Szabad volt** kérdezni az órán. (*Bilo je dozvoljeno pitati na času.*)
↔ **Nem volt szabad** szemetelni az iskolában. (*Nije bilo dozvoljeno bacanje smeća.*)
- **Zabрана:** **Tilos volt** szemetelni az iskolában. (*Bilo je zabranjeno bacati smeće u školi.*)
– **Nem volt tilos** kérdezni az órán. (*Nije bilo zabranjeno pitati na času.*)
- Osobu označavamo nastavkom za posesivni dativ (i posesivni genitiv) **-nak/-nek** na ličnu zamenicu ili imenicu: **Nekem** nem kellett korán felkelni. (*Nisam trebao rano ustati.*)
Ferinek nem volt szabad sokáig tévét nézni. (*Feriju nije bilo dozvoljeno dugo gledati TV.*)

A jövő idő

Buduće vreme

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 104. oldal

FORMA

	Határozatlan ragozás Neodređena konjugacija	Határozott ragozás Određena konjugacija	van (lenni)
én	fog ok	fog om	leszek
te	fog sz	fog od	leszel
Őn ő	fog --	fog ja	lesz
mi	fog unk	fog juk	leszünk
ti	fog tok	fog játok	lesztek
Őnök ők	fog nak	fog ják	lesznek
	számítógéppel dolgozni	az internetet használni	
én → téged, titeket	fog lak keresni	-	

- Samo glagol *van* ima svoj poseban oblik futura: *leszek, leszel, lesz, leszünk, lesztek, lesznek* (biće, postaće)
- Sa svim ostalim glagolima, koristimo pomoćni glagol **fog** (-će). Glagol će primiti nastavke sadašnjeg vremena.
- Za neizvesno buduće vreme, koristimo često *majd* (već): *Otthonról fogunk majd dolgozni. (Radićemo već od kuće.) Nem fogunk majd egy irodában ülni. (Nećemo već sedeti u istim kancelarijama.) Mindenhol elérhetőek leszünk majd. (Bićemo već svugde dostupni.)*

Ako prilog za vreme jasno ukazuje na budućnost, često je u upotrebi sadašnje vreme:

Húsz év múlva az emberek otthon **dolgoznak**. = **Húsz év múlva** az emberek otthon **fognak dolgozni**. (Za 20 godina, ljudi rade/će raditi od kuće.)

Jövő héten száz prospektust **rendelek**. = **Jövő héten** száz prospektust **fogok rendelni**. (Sledeće nedelje naručujem/ću naručiti sto prospekata.)

Holnap beszélök Gáborral. = **Holnap beszélni fogok** Gáborral. (Sutra razgovaram/ću razgovarati sa Gaborom.)

FUNCTION

<p>Prognózis, előrejelzés Proгноза, predviđanje</p>	<p>Ígélet, szándék Obećanje, namera</p>
	
<p>Húsz év múlva mindenki otthon fog dolgozni. <i>(Za 20 godina će svako raditi kod kuće.)</i></p> <p>A jövőben a gyerekekre a munkahelyi békisitter fog vigyázni. <i>(U buduće će na decu paziti bebisiter preduzeća.)</i></p>	<p>Este mindenképpen vissza foglak hívni. <i>(Svakako ću te pozvati nazad.)</i></p> <p>Ígérem, hogy a főnökkel is beszélni fogok. <i>(Obećavam, da ću i sa šefom razgovarati.)</i></p>

IGEMÓDOK ÉS HASZNÁLATUK

Glagolski načini i njihova upotreba

Slično mnogim jezicima, mađarski jezik ima tri glagolska načina: indikativ (izjavni), kondicional (pogodbeni) i imperativ (zapovedni način).

Igemód Glagolski način	Značenje i upotreba Jelentés és használat	Primeri Példák
Indikativ: sadašnje, prošlo i buduće vreme Kijelentő mód: jelen, jövő, múlt	Izjave	Holnap telefonálok Jánosnak. <i>(Sutra telefoniram Janošu.)</i> Éppen telefonálok. <i>(Upravo telefoniram.)</i> Tegnap teniszezttem. <i>(Juče sam igrao tenis.)</i>
Kondicional/potencijal: sadašnje i prošlo vreme* Feltételes mód: jelen, múlt	Učtíva pitanja i zahtevi Predlozi Mogući način	Ideadnád a só? <i>(Da li bi mi dodao so?)</i> Elmehetnénk moziba. <i>(Mogli bismo otići u bioskop.)</i> Szívesen segítenék , de nem tudok. <i>(Rado bih ti pomogao, ali ne mogu/znam.)</i>
Imperativ Felszólító mód	Zapovest ** Molba Želja	Légy szíves, gyere ide! <i>(Molim te, dođi ovde!)</i> Menjünk kirándulni! <i>(Idimo na izlet!)</i> Igyunk sok vizet! <i>(Pijmo mnogo vode!)</i>

* Prošlo vreme kondicionala će biti predstavljeno na B1+ nivou.

** Imperativ i njegove praktične primene će biti prikazane na B1+ nivou.

A kijelentő mód

Indikativ

=> 6-23. stranica ove skripte

A feltételes mód: jelen idejű igeragozás

Kondicional: konjugacije u sadašnjem vremenu

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 100. oldal

FORMA

Glagolska osnova + *-na/-ne, -ná/-né* + lični nastavak

Határozatlan ragozás

Neodređena konjugacija

	tanul (tanulni)	kér (kérni)	küld (küldeni)
én	tanul nék	kér nék	küld nék
te	tanul nál	kér nél	küld nél
Őn ő	tanul na	kér ne	küld ne
mi	tanul nánk	kér nénk	küld nének
ti	tanul nátok	kér nétek	küld nétek
Őnök ők	tanul nának	kér nének	küld nének
	valamit	egy kávét	egy e-mailt
én → téged, titeket	-	kér nélek	küld nélek

- Konjugacija nepravilnih neprelaznih glagola: *jön (jönni) → jönnék; megy (menni) → mennék; van (lenni) → lennék/volnék* (sinonimi)
- Završetak prvog lica je **-nék** u obe konjugacije

Határozott ragozás

Određena konjugacija

	tanul (tanulni)	kér (kérsi)	küld (küldeni)
én	tanul nám	kér ném	küld eném
te	tanul nád	kér néd	küld ened
Őn ő	tanul ná	kér né	küld ené
mi	tanul nánk	kér nénk	küld enénk
ti	tanul nátok	kér nétek	küld enétek
Őnök ők	tanul nák	kér nék	küld enék
	az informatikát	azt a számlát	ezt az e-mailt

- Konjugacija nepravilnih prelaznih glagola: *eszik (enni)* → *ennék/enném*; *iszik (inni)* → *innék/innám*; *hisz (hinni)* → *hinnék/hinném*; *tesz (tenni)* → *tennék/tenném*; *vesz (venni)* → *vennék/venném*; *visz (vinni)* → *vinnék/vinném*

A feltételes mód funkciói

Funkcija kondicionala – pogodbenog načina

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 101. oldal

Udvarias kérdések és kérések Učtiva pitanja i zahtevi	Feltételhez kötött (hipotetikus) cselekvések Hipotetičke radnje
Kis Dezsóval szeret nék beszélni. (<i>Voleo bih razgovarati sa Dežeem Kiš.</i>) Ad nál egy tollat? (<i>Da li bi mi dao jednu olovku?</i>) Visszahív nád az ügyfelet? (<i>Da li bi pozvao nazad stranku?</i>) Idead ná azt a mappát? (<i>Da li biste mi dodali mapu?</i>) Kinyit nátok az ablakot? (<i>Da li biste otvorili prozor?</i>)	Szívesen segít enék , de most nincs időm. (<i>Rado bih vam pomogao, ali sada nemam vremena.</i>) Megven ném ezt a blúzt, de nincs elég pénzem. (<i>Kupila bih ovu bluzu, ali nemam dovoljno novca...</i>) Kivinn élek a reptérre, de rossz a kocsim. (<i>Odvezao bih te na aerodrom, ali mi je auto u kvaru.</i>) Felhív nám Orsit, de nincs meg a száma.

	(Nazvao bih Orši, ali nemam njen broj.)
--	---

Učtíve zahteve, uvek možemo započeti na sledeći način:

*te: **Megtennéd, hogy** kinyitod az ablakot? (Da li bi učinio, da otvoriš prozor?) Ön: **Megtenné, hogy** visszahívja az ügyfelet? (Da li biste učinili, da ponovo pozovete sreanku?)*

*ti: **Megtennétek, hogy** visszahívtok később? (Da li bi ste učinili, da me ponovo pozovete kasnije?) Önök: **Megtennék, hogy** ideadják azt a tollat? (Da li biste učinili, da mi dodate tu olovku?)*

Udvarias kérdések

Učtíva pitanja

FORM

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 114. oldal

Első személyben kérünk engedélyt Molimo za dozvolu u prvom licu	Más embert kérünk meg valamire Zamolimo drugu osobu za nešto
Elkérhetem a tolladat? (<u>Da li mogu zatražiti tvoju olovku?</u>)	Adnál / Tudnál adni egy tollat? (<u>Da li mi možeš dati jednu olovku?</u>)
Elkérhetném a tolladat? (<u>Da li bih mogao zatražiti tvoju olovku?</u>)	Adnál / Tudna adni egy tollat? (<u>Da li biste mi dali jednu olovku?</u>)

Első személyben kérünk engedélyt: -hat/-het / Kijelentő vagy feltételes mód			
U prvom licu tražimo dozvolu: -hat/-het / Indikativ ili kondicional			
én	Használ hat om ezt a telefont? (<u>Mogu li da koristim ovaj telefon?</u>)	mi	Használ hat juk ezt a telefont? (<u>Možemo li koristiti ovaj telefon?</u>)
	Használ hatnám ezt a telefont? (<u>Da li bih mogao koristiti ovaj telefon?</u>)		Használ hatnánk ezt a telefont? (<u>Da li bismo mogli koristiti ovaj telefon?</u>)
	Elkér het em a tolladat? (<u>Mogu li zatražiti tvoju olovku?</u>)		Elkér het jük a tolladat? (<u>Možemo li zatražiti tvoje pero?</u>)
	Elkér hetném a tolladat? (<u>Da li bih mogao zatražiti tvoju olovku?</u>)		Elkér hetnék a tolladat? (<u>Da li bismo mogli zatražiti tvoje pero?</u>)

<p style="text-align: center;">Más embert kérünk meg valamire: feltételes mód A tud igével vagy anélkül Drugu osobu zamolimo za nešto: kondicional Sa ili bez glagola <i>tud</i> (može)</p>			
te	<p>Adnál egy tollat? <i>(Da li bi mi dao jednu olovku?)</i></p> <p>Tudnál adni egy tollat? <i>(Da li bi mi mogao dati jednu olovku?)</i></p> <p>Felhívnál később? <i>(Da li bi me nazvao kasnije?)</i></p> <p>Fel tudnál hívni később? <i>(Da li bi me mogao nazvati kasnije?)</i></p>	ti	<p>Adnátok egy tollat? <i>(Da li bi nam dali jednu olovku?)</i></p> <p>Tudnátok adni egy tollat? <i>(Da li biste nam dali jednu olovku?)</i></p> <p>Felhívnátok később? <i>(Da li biste nas nazvali kasnije?)</i></p> <p>Fel tudnátok hívni később? <i>(Da li biste nas mogli nazvati kasnije?)</i></p>
Ön	<p>Adna egy tollat? <i>(Da li biste mi dali jednu olovku?)</i></p> <p>Tudna adni egy tollat? <i>(Da li biste mi mogli dati jednu olovku?)</i></p> <p>Felhívna később? <i>(Da li biste me nazvali kasnije?)</i></p> <p>Fel tudna hívni később? <i>(Da li biste me mogli nazvati kasnije?)</i></p>	Önök	<p>Adnának egy tollat? <i>(Da li biste mi dali jednu olovku?)</i></p> <p>Tudnának adni egy tollat? <i>(Da li biste mi mogli dati jednu olovku?)</i></p> <p>Felhívnának később? <i>(Da li biste me nazvali kasnije?)</i></p> <p>Fel tudnának hívni később? <i>(Da li biste me mogli nazvati kasnije?)</i></p>

FUNKCIJA

- Za dozvolu, koristimo nastavak *-hat/-het*. Ovo možemo koristiti i u indikativu i u kondicionalu. Kondicional je mnogo učtiviji način.
- Ako zamolimo nekoga da učini nešto za nas, koristićemo kondicional. Glagol *tud* je opciono: *Adna egy tollat?* = *Tudna adni egy tollat?* *Felhív nál később?* = *Fel tudnál hívni később?*

Javaslatok közös programra: *elmehetnénk, kirándulhatnánk*

Predlog za zajednički program: *mogli bismo otići, mogli bi smo na izlet*

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 116. oldal

FUNKCIJA

Predlog za zajednički program sa drugom osobom	Mit csinálunk ma? (<i>Šta radimo danas?</i>) Délelőtt megnéz hetnénk a belvárost. (<i>Pre podne bismo mogli pogledati širi centar grada.</i>) Utána e hetnénk egy fagyit. (<i>Posle toga bismo mogli pojesti jedan sladoled.</i>) Délután kirándul hatnánk az erdőben. (<i>Posle podne bismo mogli napraviti izlet u šumi.</i>)
---	---

FORMA

- Pravilni glagoli ka oi glagoli sa nastavkom -s, -sz, -z: *kirándul (ide na izlet) → kirándulhatnánk, megnéz (pogleda) → megnézhetnénk, meghív (pozíva) → meghívhatnánk*
- -ik glagoli: *piknikezik (ima piknik) → piknikezhetnénk, úszik (pliva) → úszhatnánk, játszik (igra se) → játszhatnánk*
- Nepravilni glagoli: *eszik (jede) → ehetnénk, vesz (kupi) → vehetnénk, elmegy (odlazi) → elmehetnénk*

A felszólító mód

Imperativ – zapovedni način

=> MagyarOK A2+ munkafüzet 130. oldal

FORMA

Glagolska osnova + -j + lični nastavak

MAIN FUNCTIONS

Utasítás, instrukció Naredba, instrukcija	Javaslat, tanács Predlog, savet	Általános tanács Opšti savet	Udvarias kérés Učtiv zahtev
			
<i>Fordulj balra! (<u>Skreni</u> levo!)</i> <i>Vezess óvatosan! (<u>Vozi</u> pažljivo!)</i> <i>Ne menj olyan gyorsan! (<u>Ne idi</u> toliko brzo!)</i>	<i>Pihenjünk egy kicsit! (<u>Odmorimo</u> se malo!)</i> <i>Menjünk tovább! (<u>Idimo</u> dalje!)</i>	<i>Legyünk sokat a szabadban! (<u>Budimo</u> mnogo u prirodi!)</i> <i>Sportoljunk gyakran! (<u>Bavimo</u> se često <u>sportom</u>!)</i>	<i>Legyen szíves, hozzon egy pohár bort! (<u>Molim</u> vas, donesite mi jednu čašu vina!)</i> <i>Legyen szíves, adjon egy étlapot! (<u>Molim</u> vas, dajte mi jedan jelovnik!)</i>

Prefiks pravca je posle glagola: Gyere **be**! (Uđi!) Menj **ki**! (Izađi.)

Olvasd **el** a könyvet! (Pročitaj knjigu!) Látogass **meg**! (Poseti me!)

U negacijama, umesto **nem**, koristimo **ne**: **Ne** mozogj! (Ne mrdaj se!)

Ne haragudjon! (Ne ljutite se!) **Ne** vegyünk csokit! (Nemojmo kupiti čokoladu!)

Most **ne** zavarjatok! (Sada me nemojte uznemiravati!)

Határozatlan ragozás

Neodređena konjugacija

	Szabályos és ikes igék		-s, -sz, -z végű (ikes és nem ikes) igék		A legtöbb -t végű ige (Mnogi glagoli sa -t) → -ss -ít, -űt, mássalhangzó + -t (Glagoli sa -ít, -űt, suglasnik + -t) → -ts	
	Pravilni i -ik glagoli → -j		Glagoli sa -s, -sz, -z (Glagoli sa ili bez- ik) → -ss, -ssz, -zz			
	vár (várni)	álmodik (álmodni)	főz (főzni)	úszik (úszni)	szeret (szeretni)	tanít (tanítani)
én	vár jak *	álmod jak / álmod jam	főz zek	úsz zak / úsz zam	szeres sek	tanít sak
te	vár j(ál) **	álmod j(ál)	főz z(él)	úsz z(ál)	szeres s(él)	tanít s(ál)
Őn ő	vár jon	álmod jon	főz zön	úsz szon	szeres sen	tanít son
mi	vár junk	álmod junk	főz zünk	úsz szunk	szeres sünk	tanít sunk
ti	vár jatok	álmod jatok	főz zetek	úsz szatok	szeres setek	tanít satok
Őnök ők	vár janak	álmod janak	főz zenek	úsz szanak	szeres senek	tanít sanak
én → téged, titeket	vár jalak				szeres selek	tanít salak

* U prvom licu tražimo nečije mišljenje ili savet: *Kinyissam az ablakot? (Da li da otvorim prozor?) Főzzek egy kávét? (Da li da skuvam jednu kafu?) Vegyek tejet a boltban? (Da li da kupim mleka u prodavnici?) Felhívjam Lacit? (Da li da pozovem Laci?)*

** Postoji kraći i duži oblik. Na primer: *várjál, várj*. Kraći oblik je češći u govoru, ali je i oštiji.

- Nastavak imperativa je -j: *vár (čeka) → várj, kér (traži, moli) → kérj, beszél (govori) → beszélj, felkel (ustaje) → kelj fel*
- Glagoli sa završecima -s, -sz, -z (sa ili bez nastavka -ik) nastavak -j se menja: *főz (kuva) → főzz, olvas (čita) → olvass, néz (gleda) → nézz, dolgozik (radi) → dolgozz, úszik (pliva) → ússz, tornázik (vežba) → tornázz*
- Glagoli sa završetkom -t, u imperativu postaje -s: *fut (trči) → fu^{ss}, szeret (voli) → szeress*

- *-ít, -űt* i suglasnik + *-t* nastavlja se sa *-s* (posle *-t*): *tanít (podučava) → taníts*, *készít (priprema) → készíts*, *épít (gradi) → építs*, *fűt (greje) → fűts*, *önt (sipa) → önts* (DE! *fest (slika) → fess*, *választ (bira) → válassz*)

Rendhagyó igék Nepravilni glagoli						
	van / lesz (lenni)	jön (jönni)	megy (menni)	eszik (enni)	visz (vinni)	hisz (hinni)
én	legyek	jöj ^{jj} ek	menj ^j ek	egy ^{ek} / egyem	vi ^{gy} ek	hi ^{ggy} ek
te	lé ^{gy} * / legyél	jö ^{jj} * / gyere	menj ^j (él)	egyél	vi ^{gy} él	hi ^{ggy} (él)
Ön ő	legyen	jö ^{jj} ön	menjen	egy ^{en}	vi ^{gy} en	hi ^{ggy} en
mi	legyünk	jö ^{jj} ünk / gyerünk**	menjünk	együnk	vi ^{gy} ünk	hi ^{ggy} ünk
ti	legyetek	gyertek	menj ^{et} ek	egy ^{et} ek	vi ^{gy} etek	hi ^{ggy} etek
Önök ők	legyenek	jö ^{jj} enek	menjenek	egy ^{enek}	vi ^{gy} enek	hi ^{ggy} enek
én → téged, titeket	-	-	-	-	vi ^{gye} lek	-

* *légy, jöjj*: Arhaični oblici

** Oblik *jöjjünk* se koristi kada želimo tražiti tuđr mišljenje ili želju: *Mikor jöjjünk haza?* (Kada moramo doći kući?) *Gyerünk* (*hajdemo*) se koristi a zahtev, sinonim je: *induljunk!* (*krenimo*)

- Konjugacije *iszik* i *eszik* su slične: *iszik: igyak, igyál, igyon, igyunk, igyatok, igyanak*
- Konjugacije: *visz, tesz* i *vesz* su slične: *tegyek, tegyél (arh.: tégy), tegyen, tegyünk, tegyetek, tegyenek, tegyelek / vegyek, vegyél (arh.: végy), vegyen, vegyünk, vegyetek, vegyenek, vegyelek*
- Sa: *Légy szíves, legyen szíves, legyetek szívesek, legyenek szívesek* možete formirati učtive, ljubazne zahteve. Može sa imperativom, kao i sa infinitivom: *Légy szíves, kapcsolj fel a lámpát!* = *Légy szíves felkapcsolni a lámpát!* (*Molim te, uključi lampu!*) *Legyetek szívesek, itt várjatok!* = *Legyetek szívesek itt várni!* (*Budite ljubazni, ovdje sačekajte!*)

Határozott ragozás

Određena konjugacija

	Szabályos és ikes igék Pravilni i -ik glagoli → -j		-s, -sz, -z végű (ikes és nem ikes) igék Glagoli sa -s, -sz, -z (sa ili bez -ik) → -ss, -ssz, -zz,		A legtöbb -t végű ige Većina glagola sa -t → -ss -ít, -űt, mássalhangzó + -t -ít, -űt, suglasnik + -t → -ts	
	vár (várni)	álmodik (álmodni)	főz (főzni)	olvas (olvasni)	szeret (szeretni)	tanít (tanítani)
én	vár jam	álmod jam	főz em	olvass am	szeres sem	tanít sam
te	vár jad / vár d	álmod jad / álmod d	főz zed / főz d	olvass ad / olvass d	szeres sed / szeres d	tanít sad / tanít sd
Őn ő	vár ja	álmod ja	főz ze	olvass a	szeres se	tanít sa
mi	vár juk	álmod juk	főz zük	olvass suk	szeres sük	tanít suk
ti	vár játok	álmod játok	főz zéték	olvass átok	szeres séték	tanít sátok
Őnök ők	vár ják	álmod ják	főz zék	olvass ák	szeres sék	tanít sák

Rendhagyó igék						
Nepravilni glagoli						
	eszik (enni)	iszik (inni)	hisz (hinni)	tesz (tenni)	vesz (venni)	visz (vinni)
én	egy em	igy am	higy em	tegy em	vegy em	vigy em
te	egy ed / ed d	igy ad / id d	higy ed / hid d	tegy ed / ted d	vegy ed / ved d	vigy ed / vid d
Őn ő	egy e	igy a	higy e	tegy e	vegy e	vigy e
mi	egy ük	igy ük	higy ük	tegy ük	vegy ük	vigy ük
ti	egy étek	igy átok	higy étek	tegy étek	vegy étek	vigy étek
Őnök ők	egy ék	igy ák	higy ék	tegy ék	vegy ék	vigy ék

Képzők: -hat/-het

Nastavak: -hat/-het (mogućnost)

FUNCTION

• MagyarOK A2+ munkafüzet 45. oldal

Beleegyezés, egyetértés Pristanak, saglasnost	Lehetőség, alkalom Mogućnost, prilika	Engedélykérés Dozvola, zahtev
		
Megáll hat unk egy kicsit, ha akarod. <i>Mogli bismo malo stati, ako želiš.</i>	A múzeumban kipróbál hat juk a fakírágyat. <i>U muzeju možemo da probamo fakirski krevet.</i>	– Használ hat om a tolladat? – Persze, hogy használ hat od. Tessék! – <i>Da li mogu da koristim tvoju olovku?</i> – <i>Naravno da je možeš koristiti. Izvoli!</i>

FORMA: Glagolska osnova + -hat/-het + lični nastavak

	Határozatlan ragozás Neodređena konjugacija		Határozott ragozás Određena konjugacija	
én	lát hat ok	küld het ek	lát hat om	küld het em
te	lát hat sz	küld het sz	lát hat od	küld het ed
Ön ő	lát hat	küld het	lát hat ja	küld het i
mi	lát hat unk	küld het ünk	lát hat juk	küld het jük
ti	lát hat tok	küld het tek	lát hat tjátok	küld het itek
Önök ők	lát hat nak	küld het nek	lát hat tják	küld het ik
én → téged, titeket	lát hat lak	küld het lek	-	

- Nastavak *-hat/-het* se dodaje na glagolsku osnovu / 3. Lice jednine, za pravilne glagole i za glagole sa završetkom *-s, -sz, -z*: *lát (vidi) → lát**hat***, *tanít (podučava) → tanít**hat***, *olvas (čita) → olvas**hat***
- *-ik* glagoli: *úszik (pliva) → úsz**hat***, *tévézik (gleda TV) → tévéz**het***, *költözik (seli se) → költöz**het***. U prvom licu jednine postoji samo jedan oblik: *úszhatok, tévézhetek, költözhetek*.
- Devet nepravilnih glagola: *van (biti) → le**het***, *megy (ide) → me**het***, *jön (dolazi) → jö**het***, *tesz (stavi) → te**het***, *vesz (kupi) → ve**het***, *hisz (veruje) → hi**het***, *visz (nosi) → vi**het***, *eszik (jede) → e**het***, *iszik (pije) → i**hat***
- Ostali nepravilni oblici: *alszik (spava) → al**hat***, *fekszik (leži) → fe**ket***

A főnévi igenév (Ismétlés)

Infinitiv (Ponavljanje)

MagyarOK A2+ munkafüzet 47. oldal

FORMA Glagolska osnova + <i>-ni</i> (<i>-ani/-eni, -nni</i>)			
Szabályos és <i>-s, -sz, -z</i> végű igék Pravilni glagoli kao i sa završetkom na <i>-s, -sz, -z</i>	Szabályos igék kötőhanggal Pravilni glagoli sa veznim samoglasnikom	Ikes igék (<i>-s, -sz, -z</i> végűek is) <i>-ik</i> glagoli (kao i neki sa završetkom <i>-s, -sz, -z</i>)	Rendhagyó igék Nepravilni glagoli
<p>él → élni ül → ülni beszél → beszélni tanul → tanulni csinál → csinálni rendel → rendelni olvas → olvasni főz → főzni hoz → hozni</p>	<p>mond → mondani tart → tartani küld → küldeni fest → festeni segít → segíteni tanít → tanítani takarít → takarítani</p>	<p>lakik → lakni működik → működni dolgozik → dolgozni úszik → úszni tévézik → tévézni</p>	<p>Infinitiv: <i>-nni</i> van → lenni jön → jönni megy → menni eszik → enni hisz → hinni iszik → innni tesz → tenni vesz → venni visz → vinni</p>
	<p>játszik → játszani fürdik → fürdeni</p>	<p>Other irregular forms alszik → aludni fekszik → feküdni haragszik → haragudni emlékszik → emlékezni</p>	

Igekötők: befejezettség

Glagolski prefiksi: svršeni glagoli

- MagyarOK A2+ munkafüzet 49. oldal

FORMA I FUNKCIJA

<p>Megírom ezt az e-mailt, Megnézem az e-maileket, Megkeresem ezt a dokumentumot, Megeszem a szendvicsemet, Megiszom a teámat, Megebédelek, Megtartom a prezentációt, Megmutatom Katinak, hogyan működik a kávéfőző,</p> <p>Elolvasom ezt a levelet, Elmegyek a boltba, Elszaladok a könyvtárba, Elmosogatok, Elviszem a lányomat óvodába,</p> <p>Felkészülök a prezentációra, Kinyomtatom ezt a dokumentumot, Kitakarítom a lakást,</p>	<p><i>Napišem ovaj e-mail,</i> <i>Pogledam e-maile,</i> <i>Potražim ovaj dokument,</i> <i>Pojedem svoj sendvič,</i> <i>Popijem svoj čaj,</i> <i>Poručam,</i> <i>Održim prezentaciju,</i> <i>Pokažem Kati kako funkcioniše kafe-kuvač,</i></p> <p><i>Pročitam ovo pismo,</i> <i>Odem u prodavnicu,</i> <i>Otrčim u biblioteku,</i> <i>Operem posuđe,</i> <i>Odnesem ćerku u zabavište,</i></p> <p><i>Spremim se za prezentaciju,</i> <i>Odštampam ovaj dokument,</i> <i>Pospremim stan,</i></p>
<p>utána ráérek. ...a posle toga stižem/imam vremena.</p>	

- Glagolski prefiksi ukazuju na završetak radnje – svršeni glagol. Najčešći prefiksi su -*meg* i -*el*. Postoji nekoliko pravila za upotrebu nekih glagola.
- Glagoli koji ukazuju na kretanje, obično imaju prefiks *el-*: *Elmegyek a könyvtárba.* *Elszaladok a boltba.* *Elutazom.* Ostali glagoli sa prefiksom *el-*: *elolvas,* *elmond,* *elmesél,* *elmagyaráz*
- Za svršene glagole, možemo koristiti i druge prefikse, u zavisnosti od glagola: *Felkészülök a prezentációra.* *Kitakarítom a lakást.*
- Glagoli sa prefiksom, često imaju određeni objekat u akuzativu, koji obično ide posle glagola: *E-mailt írok.* (*E-mail pišem.*) **ALI:** *Megírom az e-mailt.* (*Napišem ovaj e-mail.*) *Prezentációt tartok.* (*Prezentaciju držim.*) **ALI:**

Prefiks glagola može u potpunosti promeniti značenje glagola. Zato preporučujemo da se u rečniku pronade tačno značenje glagola, a prefiks koji samo označava svršenost glagola, treba da se razume i primenjuje u kontekstu.

Igekötők: befejezettség múlt idejű mondatokban

Glagolski prefiksi: Svršeni glagoli u prošlom vremenu

- MOK2+ munkafüzet 90. oldal

FORMA I FUNKCIJA

– Most írod a szakdolgozatodat? – Nem, már meg írtam.	– <i>Da li sada pišeš svoj stručni rad?</i> – <i>Ne, već sam ga napisao.</i>
– Még mindig a vizsgatételeket tanulod? – Nem, már meg tanultam őket.	– <i>Da li još uvek učiš stavke ispita?</i> – <i>Ne, već sam ih naučio.</i>
– Még mindig a jegyzeteidet olvasod? – Nem, már el olvastam őket.	– <i>Da li još uvek čitaš svoje beleške?</i> – <i>Ne, već sam ih pročitao.</i>
– Mikor tartasz kiselőadást fizikából? – Már tegnap meg tartottam.	– <i>Kada držiš referat iz fizike?</i> – <i>Već sam ga juče održao.</i>
– Mikor érettségizik a húgod? – Már tavaly le érettségizett.	– <i>Kada maturira tvoja mlađa sestra?</i> – <i>Već je maturirala prošle godine.</i>
– Mikor vizsgázol matematikából? – Már tegnap le vizsgáztam.	– <i>Kada polažeš ispit iz matematike?</i> – <i>Već sam juče položio.</i>

- Glagolski prefiksi uglavnom ukazuju na završetak radnje. Najčešći prefiksi su: *meg-* and *el-* u ovim slučajevima.
- Prošlo vreme čini završetak radnje još jasnijim. Glagoli dobijaju isti prefiks kao u sadašnjem vremenu.

A FŐNÉV

Imenice

A többes szám: -k (Ismétlés)

Množina: -k (Ponavljanje)

- MagyarOK A2+ munkafüzet 55. oldal

Magánhangzó után után Posle samoglasnika	Mássalhangzó után – posle suglasnika			
	Mély és vegyes hangrendű szavak Reči sa dubokim i mešanim samoglasnicima	Magas hangrendű szavak Reči sa viskoim samoglasnicima	Az utolsó szótagban ö, ő, ü, ű u poslednjem slogu je ö, ő, ü, ű	
-k	-ok	-ak	-ek	-ök
kávézó k mozi k szállodá k lepké k	város ok piac ok múzeum ok	ház ak toll ak vár ak férfi ak	épület ek hegy ek egyetem ek koncert ek	főnök ök masször ök

- U složenim rečima, poslednja reč određuje vezni samoglasnik: *munka + hely* (radno mesto) → *munkahely**ek***
- U rečima stranog porekla, poslednji samoglasnik određuje vezni samoglasnik: *koncert (koncert)* → *koncert**ek***
- Jednosložne reči (iz jezičko-istorijskog razloga) često su nepravilne: *ház (kuća)* → *ház**ak***, *busz (autobus)* → *busz**ok***, *könyv (knjiga)* → *könyv**ek***, *sör (pivo)* → *sör**ök*** (posle -ház, -tár uvek ide: -ak)
- Imenice sa završetkom -alom/-elem gube poslednji samoglasnik: *szerelem (ljubav)* → *szerel**mek***, *irodalom (književnost)* → *irodal**mak***, *fogalom (pojam)* → *fogal**mak***
- Ostale nepravilne imenice: *étterem (restoran)* → *étter**mek***, *konditerem (teretana)* → *konditer**mek***, *torony (toranj)* → *tor**nyok***, *dolog (stvar)* → *dol**gok***, *tér (trg)* → *ter**ek***, *benzinkút (benzinska stanica)* → *benzink**utak***, *név (ime)* → *nev**ek***, *tó (jezero)* → *tav**ak***, *szó (reč)* → *szav**ak***, *falu (selo)* → *fal**vak***, *férfi (muškarac)* → *férfi**ak***

Većina nepravilnosti množine se preslikava i u akuzativu kao i u svojini (pripadnosti): *étterem* → *étter**mek***, *éttermet*, *étter**mem***; *név* → *nev**ek***, *nevet*, *nevem*; *tó* → *tav**ak***, *tavat*, *tav**am***

A tárgy típusai

Vrste objekata (akuzativ)

● MagyarOK A2+ munkafüzet 9. oldal

FUNKCIJA

Pravi objekt – akuzativ - odgovara na pitanja; *Kit? (Koga?) Mit? (What?)*. Nastavak je -t. Konjugacija glagola se određuje prema vrsti pravog objekta.

FORMA

A határozatlan tárgy fő típusai Glavni tipovi neodređenog objekta	A határozott tárgy fő típusai Glavni tipovi određenog objekta
<p><i>...t, egy ...t, két ...t</i> <i>sokat, keveset, kettőt, háromat</i> <i>ilyen/olyan ...t, ilyet, olyat</i></p>	<p><i>a ...t, az egyik ...t</i> <i>ezt a ...t, azt a ...t</i> <i>ezt, azt, ezeket, azokat</i></p>
<p>Filmet nézek. (<i>Gledam film.</i>) Egy érdekes könyvet olvasok. (<i>Čitam jednu zanimljivu knjigu.</i>) Két almát kérek. (<i>Molim dve jabuke.</i>) Három kiló lisztet veszek. (<i>Kupujem 3 kg. brašna.</i>) Ilyen lámpát szeretnék. (<i>Ovakvu bih lampu voleo.</i>)</p>	<p>A legújabb krimi^t olvasom. (<i>Najnoviji krimi priču čitam.</i>) Szeretem a feleségem^t. (<i>Volim svoju ženu.</i>) Ezt a papírt keresem. (<i>Ovaj papir tražim.</i>) Azt a lámpát kérem. (<i>Onu lampu molim.</i>) Ezt nem tudom. (<i>Ne znam ovo.</i>)</p>
<p><i>Kit? Mit? Milyen ...t?</i> <i>Mennyi ...t? Hány ...t?</i></p>	<p><i>Melyik ...t?</i></p>
<p>Kit szeretsz? (<i>Koga voliš?</i>) Mit mondasz? (<i>Šta kažeš?</i>) Milyen könyveket olvasol? (<i>Kakve knjige čitaš?</i>) Mennyi lisztet veszel? (<i>Koliko brašna kupuješ?</i>) Hány almát kérsz? (<i>Koliko jabuka želiš?</i>)</p>	<p>Melyik fiút szereted? (<i>Kog dečaka voliš?</i>)</p>
<p><i>valakit, valakit, senkit, semmit, mindenkit, mindent, akit</i></p>	<p><i>Jolánt, Magyarországot, egymást, magamat, mindegyik ...t</i></p>
<p>Szeretek valakit. (<i>Volim nekog.</i>) Mondok valamit. (<i>Nešto kažem.</i>) Nem ismerem senkit. (<i>Nikog ne poznajem.</i>) Mindenkit ismerem. (<i>Poznajem svakog.</i>) Mindent értek. (<i>Sve razumem.</i>) Te vagy az, akit keresünk. (<i>Ti si taj koga tražimo.</i>)</p>	<p>Szeretem Évát. (<i>Volim Evu.</i>) Ismerem Sanyit. (<i>Poznajem Šanji.</i>) Ismerem Magyarországot. (<i>Poznajem Mađarsku.</i>) Ismerjük egymást. (<i>Poznajemo se.</i>) Ismerem magamat. (<i>Poznajem se.</i>) Mindegyik diákot ismerem. (<i>Poznajem sve đake.</i>)</p>

A tárgy: rendhagyó alakok

Pravi objektat – nepravilni oblici

- MagyarOK A2+ munkafüzet 15. oldal

<i>-elem / -alom → -elmet, -almot</i>	Az utolsó magánhangzó kiesik Poslednji samoglasnik izostaje.	<i>é → e, á → a, ú → u, ű → ü</i>	-v-
történelem → történel met irodalom → irodal mat szerelem → szerel met forgalom → forgal mat izgalom → izgal mat	étterem → étter met eper → eper t tükör → tükr öt dolog → dolg ot cukor → cukr ot szobor → szobr ot sarok → sark ot torony → torny ot	tér → ter t kéz → kez t név → nev t levél → leve l madár → madar at út → ut at tűz → tü z híd → hid at	mű → mű vet ló → lov at fű → fű vet kő → kö vet tó → tav at hó → hav at

- Nepravilnosti gramatike mađarskog jezika imaju i istorijske razloge.
Nepravine promene bi se trebale znati napamet.

Većina nepravilnosti se preslikavaju u množini, akuzativu i u svojinama:

név → *nevek*, *nevet*, *nevem*; *étterem* → *éttermek*, *éttermet*, *éttermem*;

mű → *művek*, *művet*, *művem*

Több birtok: -iMnožina pripadanja: *-i*

- MagyarOK A2+ munkafüzet 16. oldal

FUNKCIJA

Kada gradimo množinu svojine, nastavak je *-i*, posle čega ide i nastavak za svojinu jednine po licima. (Obratite pažnju na *-(j)* u trećem licu j. i m.)

FORM

	Magánhangzó után	Mássalhangzó után	
	Posle samoglasnika	Posle suglasnika	
		Mély és vegyes hangrendű szavak U rečima koje sadrže duboke i mešane samogl.	Magas hangrendű szavak U rečima koje sadrže visoke samogl.
(én)	az autó im a kollégá im	a nadrág jaim a rokon aim	az e-mail jeim a testvér eim
(te)	az autó id a kollégá id	a nadrág jaid a rokon aid	az e-mail jeid a testvér eid
(Őn) (ő)	az autó i a kollégá i	a nadrág jai a rokon ai	az e-mail jei a testvér ei
(mi)	az autó ink a kollégá ink	a nadrág jaink a rokon aink	az e-mail jeink a testvér eink
(ti)	az autó itok a kollégá itok	a nadrág jaitok a rokon aitok	az e-mail jeitek a testvér eitek
(Önök) (ők)	az autó ik a kollégá ik	a nadrág jaik a rokon aik	az e-mail jeik a testvér eik

Pripadnost u jednini ⇒ MagyarOK A1+ radna sveska 94–96. stranica

- Nastavak *-i* dodajemo nakon samoglasnika: *autó* → *autó**i***, *kolléga* → *kollégá**i***.
- Ako se imenica završava sa suglasnikom, *-i* obično (ali ne uvek!) prethodi nastavak svojine 3.1.j.: *rokon* (*rođak*) → *rokona* → *rokon**ai***, *kép* (*slika*) → *képe* → *kép**ei***, *kert* (*bašta*) → *kertje* → *kert**jei***, **ALI**: *barát* (*prijatelj*) → *barátja* → *barát**ai***
- Važna nepravilna imenica: *szülő* (*roditelj*) → *szül**ei***

Birtoklás kifejezése: Lizáé, az apukámé, az enyém, a tied

Ukazivanje na pripadnost: *Lizin, mog oca, moj, tvoja*

• MagyarOK A2+ munkafüzet 18. oldal

FUNKCIJA

Ako ne želimo da ponovimo pripadnost, dodajemo **-é** na kraj imenice. (a-á/e-é!)

FORM

Éva mosolya olyan szép, mint **Liza mosolya**.

= Éva mosolya olyan szép, mint **Lizáé**.

Evin osmeh je tako lep, kao što je i Lizin osmeh.

= *Evin osmeh je tako lep, kao što je i Lizin.*

A hajad olyan szőke, mint **Dániel haja**.

= A hajad olyan szőke, mint **Dánielé**.

Tvoja kosa je tako plava, kao što je Danijelova kosa.

= *Tvoja kosa je tako plava, kao što je i Danijelova.*

A kezem olyan kicsi, mint az **anyukám keze**.

= A kezem olyan kicsi, mint az **anyukámé**.

Moje ruke su tako male, kao što su i ruke moje majke.

= *Moje ruke su tako male, kao što su i moje majke.*

A helyhatározó ragjai: Hol tanulsz? Hol dolgozol?

Mesni prilozi: Gde učiš? Gde radiš?

• MagyarOK A2+ munkafüzet 6. oldal

Većina mesta, zgrade: -ban/-ben	Nekoliko institucija: -n (-on/-en/-ön)	Kompanije, organizacije, mediji: -nál/-nél
Egy bolt ban / egy iskolá ban / egy bank ban / egy étterem ben / egy ügyvédi irodá ban dolgozom. Egy iskolá ban tanulok.	A postá n / a rendőrség en / a nagykövetség en / a bíróság on / a városházá n dolgozom. Az egyetem en tanulok.	A Boschná l / az UNESCO- nál / egy cég nél / a tévé nél / egy humanitárius szervezet nél dolgozom.

A helyhatározók rendszere

Mesni prilozí

- MagyarOK A2+ munkafüzet 119. oldal

Hol vagy? Hol van? Gde si? Gde je? Gde ste (gospođo/gospodine)?

-ban/-ben

Kontinenti Države Sela i gradovi izvan Mađarske Samo nekoliko mađarskih naselja (-r, -m -n, -ny, -i, -j...) Većina građevina planina, <i>park</i> Jezera, mora, reke <i>közel</i> (u blizini)	Amerikában, Európában, Ázsiában, Afrikában, Ausztráliában Dániában, Csehországban, Kínában, az USA-ban, Japánban Kairóban, Prágában, Lisszabonban, Madridban, Párizsban Sopronban, Debrecenben, Győrben, Marcaliban, Egerben, Komáromban, Tihanyban, Zomborban, Tokajban,... szállodában, moziban, színházban, bankban, étteremben az Alpokban, a Himalájában, a Tátrában, a parkban a Fekete-tengerben, a Balatonban, a Dunában, a Genfi- tóban. az óceánban a közelben
--	---

-n (-on/-en/-ön)

Mnoga mađarska naselja <i>Magyarország</i> Javne površine Događaji Nekoliko institucija Plaža, obala, ostrva Strane sveta <i>jobb oldal, bal oldal</i> <i>külföld, belföld</i>	Budapesten, Keszthelyen, Pécsen, Siófokon, Miskolcon, Kecskeméten, Szekszárdon Magyarországon piacon, repülőtéren, állomáson, benzinkúton, téren koncerten, kiállításon, előadáson, kiránduláson, utazáson, magyarórán rendőrségen, bíróságon, nagykövetségen, városházán, postán, egyetemen Krétán, a Kanári-szigeteken, a tengerparton, a Balatonon északon, délen, keleten, nyugaton, északkeleten jobb oldalon, bal
---	---

-nál/-nél

Osobe Kompanije, organizacije U smislu: <i>mellett, előtt</i>	rokonoknál, barátoknál, fodrásznál, zöldségesnél, Péternél, Móninál a Tourinformnál, a MÁV-nál, a T-Mobilnál, a Volánnál, a Vodafonnál, az Apple-nél szobornál, étteremnél, bejáratnál, tengernél
---	---

Ragcsoportok (Ismétlés)
Grupe nastavaka (Review)

Hova? Kuda? Ka čemu?	Hol? Gde?	Honnan? Odakle?
-ba/-be -ra/-re -hoz/-hez/-höz	-ban/-ben -n (-on/-en/-ön) -nál/-nél	-ból/-ből -ról/-ről -től/-től

Nepravilni oblici (za učenje napamet):

Hazamegyek. (Idem (ka svojoj) kući.)

Otthon vagyok. (Kod (svoje) kuće sam.)

Hazulról/Otthonról jövök. (Dolazim od (svoje) kuće.)

- Odgovorom na pitanje *Hova?* (**Kuda?**) ukazujemo na kretanje, na odlazak: *Iskolába / Szemináriumra / Helgához megyek.* (Idem u školu / na seminar / kod Helge.)
- Odgovor na pitanje *Hol?* (**Gde?**) Ukazujemo postojanje, boravak, stanje (bez kretanja): *Iskolában / Szemináriumon / Helgánál vagyok.* (Ja sam u školi / na seminaru / kod Helge.)
- Odgovori na pitanje *Honnan?* (**Odakle?**) takođe ukazuje na kretanje (napuštanje): *Iskolából / Szemináriumról / Helgától jövök.* (Dolazim iz škole / sa seminara / od Helge)

Postavljanjem ovih pitanja, često se stvara diema oko odabira nastavka. Uvek posmatrajmo iz pozicije govornika: rečenice, njegovu poziciju u odnosu na lokativ, kao i pravilan glagol koji je jedinstven po pitanjima:

Hova? → **menni/járni**

(Kuda? → íci / odlaziti)

Hol? → **lenni (van)**

Gde? → biti

Honnan? → **jönni**

Odakle? → dolaziti)

Gyakoriság, rendszeresség kifejezése: naponta, hetente

Ukazivanje na učestalost: *naponta* (dnevno), *hetente* (nedeljno)

MagyarOK A2+ munkafüzet 42. oldal

FUNKCIJA

Slede primeri odgovora na pitanja *Milyen gyakran?* (*Koliko često?*).

FORMA

Milyen gyakran? Nap, hét, hónap, év → <i>-onta/-ente</i>	
Koliko često? Dan, sedmica, mesec, godina → <i>-onta/-ente</i>	
mindennap = naponta (<i>svaki dan = dnevno</i>)	Naponta háromszor eszem. (<i>Dnevno tri puta jedem.</i>)
minden héten = hetente (!) (<i>svake sedmice = sedmično</i>)	Hetente kétszer futok. (<i>Nedeljno dva puta trčim.</i>)
minden hónapban = havonta (!) (<i>svakog meseca = mesečno</i>)	Havonta (egyszer) járok fodrászhoz. (<i>Mesečno (jednom) idem kod frizera.</i>)
minden évben = évente (<i>svake godine = godišnje</i>)	Évente többször megyek üzleti útra. (<i>Više puta godišnje idem na službeni put.</i>)
minden második nap = kétnaponta (<i>svaki drugi dan = dvodnevno*</i>)	Kétnaponta mosok haját. (<i>Dvodnevno* perem kosu.</i>)
minden második héten = kéthetente (<i>svake druge nedelje = dvonedeljno*</i>)	Kéthetente (egyszer) találkozom a barátaimmal. (<i>Dvonedeljno (jedanput) se nalazim sa prijateljima.</i>)
minden harmadik hónapban = háromhavonta (<i>svakog trećeg meseca = tromesečno*</i>)	Háromhavonta (egyszer) meglátogatom a szüleimet. (<i>Tromesečno (jedanput) posećujem svoje roditelje.</i>)
minden negyedik évben = négyévente (<i>svake četvrte godine = četvorogodišnje</i>)	Négyévente (egyszer) Ázsiába utazom. (<i>Svake četvrte godine putujem u Aziju.</i>) **
* u kontekstu ponavljanja, a ne trajanja	** Oblik: četvorogodišnje se u srpskom jeziku retko koristi.

Vrlo često (ali ne uvek!) prilog za vreme se stavlja u početku rečenice:

Estéknént otthon vagyok. (*U večernjim satima sam kod kuće.*)

Kéthavonta járok fodrászhoz. (*Dvomesečno idem kod frizera.*)

Robi **hetente kétszer** fut. (*Robi nedeljno dva puta ide na trčanje.*)

Főnévképzők: -ás/-és

Građenje imenica: -ás/-és

● MagyarOK A2+ munkafüzet 43. oldal

FUNCTION

-ás/-és pravi imenice iz glagola. Imenica obično označava radnju. (U srpskom jeziku je to glagolska imenica koja se gradi od prelaznih glagola, najčešće -nje/će: skakati – skakanje i vaskrsnuti – vaskrsnuće, ali i ostali: kleti - kletva, kukati – kuknjava, odlaziti – odlazak, udisati – udisaj, izgraditi – izgradnja, ...)

FORMA

Szabályos és -s, -sz, -z végű igék Pravilni glagoli kao is a završetkom: -s, -sz, -z	Ikes igék -ik glagoli	Hangzóvesztő igék Glagoli sa gubitkom samoglasnika	Rendhagyó igék Nepravilni glagoli
sportol → sportol ás tanul → tanul ás olvas → olvas ás főz → főz és tanít → tanít és fest → fest és	úszik → úsz ás utazik → utaz ás tévészik → tévész és működik → működ és	vásárol → vásárl ás mozog → mozg ás énekel → énekl és	Infinitív: - nni jön → jö ve s megy → men ve s van → lev ve s teszt → te ve s eszik → ev ve s iszik → iv ve s Ostali nepravilni oblici: alszik → al va s fekszik → fekv ve s

Od glagola sa direktnim objektom, moguće je napraviti imenicu. Nastavak -t se u tom spajanju izostavlja: tév**e**t néz → tévénézés (gledanje TV programa), nyelv**e**t tanul → nyelvtanulás (učenje jezika), újság**o**t olvas → újságotolvasás (čitanje novina)

Főnévképzők: -ó/-ő

Građenje imenica: -ó/-ő

● MagyarOK A2+ munkafüzet 54. oldal

FUNKCIJA

Nastavci -ó/-ő se često koriste za građenje imenica od glagola, najčešće zanimanja: *sportoló (sportista), festő (slikar), teniszező (teniser)*.

FORM

Szabályos és -s, -sz, -z végű igék Pravilni glagol ii sa nastavcima -s, -sz, -z	Ikes igék -ik glagoli	Hangzóvesztő igék Glagoli sa gubitkom samoglasnika	Rendhagyó igék Nepravilni glagoli
sportol → sportol ó tanul → tanul ó olvas → olvas ó fut → fut ó tanít → tanít ó fest → fest ő	úszik → úsz ó utazik → utaz ó teniszezik → teniszez ő kajakozik → kajakoz ó	vásárel → vásárl ó szerez → szerz ő	Infinitiv: - nni vesz → ve v ő (= vásárló) hisz → hí v ő (= aki hisz Istenben) Más igék: alszik → al v ő

- Od glagola, sa direktnim objektom, moguće je napraviti imenicu, tako što spajanjem reči izostavljamu sufiks -t: *tévé*t néz → **tévé**néző (TV gledalac), *busz*t vezet → **busz**vezető (vozač autobusa), *zenét* szerez → **zene**szerező (stvaralac muzike - kompozitor)

A MELLÉKNÉV PRIDEVI

A melléknév többes száma (Ismétlés)**Množina prideva (Ponavljanje)**

MagyarOK A2+ munkafüzet 32. oldal

FUNKCIJARečenice koje daju odgovor na pitanje: *Milyenek?* (*Kakvi / kakve / kakva su...?*)

Milyen az új szomszéd? Kakav je novi komšija?	Milyenek az új szomszédok? Kakve su nove komšije?
Kedves. (<i>Prijatan je.</i>) Megbízható és segítőkész. (<i>Pouzdan je i od pomoći je.</i>) Elég hangos és barátságtalan. (<i>Prilično je glasan i neprijatan.</i>)	Kedves ek . (<i>Prijatne su.</i>) Megbízható ak és segítőkész ek . (<i>Pouzdati su i od pomoći.</i>) Elég hangos ak és barátságtalan ok . (<i>Prilično su glasni i neprijatni.</i>)

FORMA

Magánhangzó után Posle samoglasnika		Mássalhangzó után Posle suglasnika		
<i>a, e, ó, ő</i> után, a <i>kicsi</i> szó Posle <i>a, e, ó, ő</i> i posle kratkih reči	<i>i, ú, ű</i> után Posle <i>i, ú, ű</i>	Mély és vegyes hangrendű szavak Reči koje sadrže duboke i mešane samoglasnike	Magas hangrendű szavak (<i>ö, ő, ü, ű</i> is) * Reči koje sadrže visoke samoglasnike (uključujući i <i>ö, ő, ü, ű</i>) *	
-k	-ak/-ek	-ak	-ok	-ek
j ók olcs ók drág ák kicsi k (!)	szigorú ak kínai ak gyönyörű ek régie k	új ak rossz ak alacsony ak magas ak	nagy ok sótlan ok fiatal ok barátságtalan ok	szépe k fűszerese k erős ek zölde k

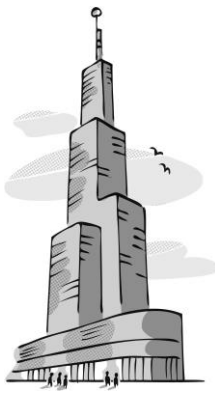
* *Nastavak -ök* je prilično redak, na primer *görögök, törökök* (greci, turci)

- Tipični vezni samoglasnici su *a* i *e*.
- Vezni samoglasnik posle *-tlan/-talan* je *o*: *barátságtalan* (*neprijatan*) → *barátságtalanok*, *sótlan* (*neslan*) → *sótlanok*
- Kod reči stranog porekla, vezni glagol se određuje samo po poslednjem samoglasniku: *modern* (*moderan*) → *modernek*, *hotel* (*hotel*) → *hotelek*
- Nepravilni oblici: *nehéz* (*težak*) → *neh Ezek*, *bátor* (*hrabar*) → *bátr ak*

Összehasonlítás: magas, magasabb, a legmagasabbPoređenje: *magas* (visok), *magasabb* (viši), *a legmagasabb* (najviši)

● MagyarOK A2+ munkafüzet 33. oldal

FUNCTION

Alapfok Pozitiv	Középfok Komparatív	Felsőfok Superlatív
		
Ez a ház nem olyan magas. (Ova kuća nije toliko visoka.)	Ez a ház magasabb, mint az első. (Ova kuća je viša nego prva.)	Ez a ház a legmagasabb. (Ova kuća je najviša.)

Két dolog között nincs különbség → alapfok

Nema razlike između navedenih činjenica → Pozitiv

Egy faluban (ugyan)olyan jó az infrastruktúra, mint egy városban.
Vidéken (ugyan)olyan magas az életszínvonal, mint a nagyvárosokban.

(ugyan)olyan ..., mint
Isto je toliko..., kao što je

Két dolog között van különbség → középfok, alapfok

Postoji razlika između dve činjenice → Komparatív ili pozitív

Egy faluban olcsóbb az élet, mint egy nagyvárosban.
Egy nagyvárosban több forgalmi dugó van, mint vidéken.
Egy nagyvárosban jobbak a munkalehetőségek, mint vidéken.

...-bb, mint
Je..., nego što je...

Egy nagyvárosban nem olyan olcsó az élet, mint egy nagyvárosban.
Vidéken nincs olyan sok forgalmi dugó, mint egy nagyvárosban.

nem olyan ..., mint
nije tako ..., kao što je...
nincs olyan ..., mint
nema..., kao što je...

„Rekord” → felsőfok	
Rekord → Superlativ	
Ez a legmagasabb épület a városban. A legkisebb szobában van a legtöbb bútor.	a leg...-bb <i>naj...</i>

FORMA: Pravilni oblici

Magánhangzó után Posle samoglasnika	Mássalhangzó után Posle suglasnika	
	Mély és vegyes hangrendű szavak Reči koje sadrže duboke i mešane samoglasnike	Magas hangrendű szavak (<i>ö, ő, ü, ű</i> is) Reči koje sadrže samo visoke samoglasnike
-bb	-abb	-ebb
(a leg)olcsó bb (a leg)drágá bb (a leg)feketé bb (a leg)szigorú bb	(a leg)alacsony abb (a leg)magas abb (a leg)barátságos abb (a leg)barátságatlan abb	(a leg)kedves ebb (a leg)sötété bb (a leg)erőse bb (a leg)időse bb

- Vezni samoglasnici su **a** a **i** e, dok se **o** retko koristi: *nagy (velik) → nagy**obb***
- Takođe možemo formirati komparativ i superlative za konstrukciju sa dva prideva. Prvi pridev dobija nastavak **-bb**: *erős fényű lámpa (lampa sa jakim svetlom) → erőse**bb** fényű lámpa (lampa sa jačim svetlom), új építésű ház (kuća nove gradnje) → új**abb** építésű ház (kuća novije gradnje), magas rezsiű lakás (stan visokog troška) → magas**abb** rezsiű lakás (stan višeg troška)*

FORMA: Nepravilni oblici

Jedanaest prideva i brojeva ove grupe:

bátor (<i>hrabar</i>) → bátrabb → a legbátrabb hosszú (<i>dugačak</i>) → hosszabb → a leghosszabb lassú (<i>spor</i>) → lassabb/lassúbb → a leglassabb/leglassúbb kicsi/kis (<i>mali</i>) → kisebb → a legkisebb könnyű (<i>lak</i>) → könnyebb → a legkönnyebb	nehéz (<i>težak</i>) → nehezebb → a legnehezebb szép (<i>lep</i>) → szebb → a legszebb jó (<i>dobar</i>) → jobb → a legjobb bő (<i>izdašan</i>) → bővebb → a legbővebb kevés (<i>màlo</i>) → kevesebb → a legkevesebb sok (<i>mnogo</i>) → több → a legtöbb
--	--

A módhatározó: *lassan, nehezen, jól, rosszul*

Prilozi za način: *lassan (polako), nehezen (teško),
jól (dobro), rosszul (loše)*

• MagyarOK A2+ munkafüzet 87. oldal

FUNKCIJA

Prilog za način dobijamo pitanjem *Hogyan?* (kraće: *Hogy?*) (*Kako?*).

	
<p>– Hogyan magyaráz a tanárod? – Érthetően. / Érthetetlenül. / Unalmasan. / Érdekesen.</p> <p>– <i>Kako</i> objašnjava tvoj nastavnik? – <u>Razumljivo</u>. / <u>Nerazumljivo</u>. / <u>Dosadno</u>. / <u>Zanimljivo</u>.</p>	<p>– Hogy érzed magadat? – Jól. / Rosszul. – <u>Kako</u> se osećaš? – Dobro. / Loše.</p>

FORMA

Pridev + *-an/-en, -l/-ul/-ül*

<p>Milyen a/az ...? Kakav je? Kako je?</p>	<p>Hogyan ...? <u>Kako</u> ...?</p>
<p>A franciaóra érdekes. (<i>Čas francuskog je interesantan.</i>)</p>	<p>A tanár érdekesen magyaráz. <i>Nastavnik zanimljivo objašnjava.</i></p>
<p>A család türelmes. (<i>Porodica je pažljiva.</i>)</p>	<p>A család türelmesen elismétli a mondatot. (<i>Porodica strpljivo ponovi rečenice.</i>)</p>
<p>Aurél gyors. (Aurel je brz.)</p>	<p>Aurél gyorsan megtanulta a nyelvet. (Aurel je brzo naučio jezik.)</p>

Nehéz kommunikálni. (<i>Teško je komunicirati.</i>)	Nehe zen (!) megy a kommunikáció. (<i>Komunikacija teško ide.</i>)
A feladat könnyű. (<i>Zadatak je lak.</i>)	A feladatot könny en (!) megoldjuk. (<i>Zadatak lako rešavamo.</i>)
	↓
	A legtöbb melléknév (Mnogi prilozi): -an/-en

Jó volt Franciaországban. (<i>Bilo je dobro u Francuskoj.</i>)	Vanda jó l érezte magát Franciaországban. (<i>Vanda se dobro osećala u Francuskoj.</i>)
Rossz a franciatudásom. (<i>Loše mi je znanje Francuskog.</i>)	Rossz ul beszélek franciául. (<i>Loše pričam francuski.</i>)
A tanár türelmetlen. (<i>Nastavnik je nestrpljiv.</i>)	A tanár türelmetlen ül válaszol a diákoknak. (<i>Nastavnik nestrpljivo odgovara đacima.</i>)
A család francia. (<i>Porodica je francuska.</i>)	A család franciá ul beszél. (<i>Porodica priča francuski.</i>)
	↓
	The adjectives <i>jó</i> , <i>rossz</i> , adjectives ending in <i>-t(a)lan/-t(e)len</i> , and languages: -l, -ul/-ül

- Većina jednostavnih prideva dobija nastavak *-an/-en*: *kedves (drag) → kedves**en**, szép (lep) → szép**en**, csúnya (ružno) → csún**y**án, barátságos (prijatno) → barátságos**an***
ALI! *fiatal (mlad) → fiatal**on**, gazdag (bogat) → gazdag**on**, nagy (velik) → nagy**on** (veoma,jako)*
- Nepravilni oblici: *lassú (spor) → lass**an**, nehéz (težak) → nehe**z**en, könnyű (lak) → könny**en**, bátor (hrabar) → bátr**an**, hosszú (dug) → hossz**an**, bő (obiman) → bő**y**en*
- Pridevi: *jó, rossz* i nekoliko jednostavnih prideva dobija nastavak *-l, -ul/-ül*: *jó (dobar) → jó**l**, rossz (loš) → rossz**ul**, remek (sjajno) → remek**ül***
- Pridevi sa završetkom *-t(a)lan/-t(e)len* takođe dobijaju završetak *-ul/-ül*: *barátságatlan (neprijatan) → barátságatlan**ul**, türelmetlen (nestrpljiv) → türelmetlen**ül***

- Pridevi dobijeni na pitanje **Milyen** nyelven? (“**Kakvim** jezikom?” / Na kom jeziku) takođe imaju za nastavak -ul/-ül: magyar (Mađar) → magyar**ul**, török (Turčin) → török**ül**, francia (Francuz) → franciá**ul**

Pozicija priloga je obično ispred glagola:

Jól beszélsz spanyolul. (Dobro pričaš španski.)

Béla **türelmesen** várt Bettire. (Bela je strpljivo čekaao na Beti.)

Dani ma **jókedvűen** ébredt. (Dani se danas probudio dobre volje.)

Melléknévképzők: -ú/-ű, -s

Opisni pridevi: -ú/-ű, -s

- MagyarOK A2+ munkafüzet 17. oldal

FORMA I FUNKCIJA

Mi? → Milyen? Šta? → Kakav ...?	Mi? → Milyen? Šta? → Kakav ...?
<p>kék szem → kék szemű (fiú) (plavo oko → plavooki dečak) szőke haj → szőke hajű (lány) (plava* kosa → plavokosa devojka) hosszú láb → hosszú lábű (nő) (duga noga → dugonoga žena)</p> <p>(* staroslovenski jezik: plav = svelte je boje, koristi se samo u srpskom jeziku. Ne prevodite to bukvalno! ☹)</p> <p style="text-align: center;">⇓</p>	<p>piros ing → piros inges (fiú) (crvena košulja → u crvenoj košulji) rövid szoknya → rövid szoknyás (lány) (kratka suknya → u kratkoj suknji) zöld nadrág → zöld nadrágos (nő) (zelené pantalone → u zelenim pantalonama)</p> <p style="text-align: center;">⇓</p>
<p>Testrészek: (delovi tela) -(j)ú/-(j)ű</p>	<p>Ruhadarabok, kiegészítők: (delovi odeće i aksesoar) -s (-os, -es, -ös, -as)</p>

- Jednostavni pridevi sa pridevom sastavljenim od imenice sa nastavkom -ú ili -s daje odgovor na pitanje Milyen? (Kakav ...?) i koriste se za opisivanje osobe ili predmeta.
- Vezni samoglasnici se koriste istim pravilom kao što je i u množini: nadrág**ok** → kék nadrág**os** fiú (dečak u plavim pantalonama), ing**ek** → fehér ing**es** férfi (muškarac u beloj košulji)
- Slične structure koristimo i u mnogim drugim situacijama. Najčešći nastavak - (j)ú/-(j)ű je u upotrebi. Na primer: kellemes hangulat**ű** kávézó (Kafić sa prijatnim ambijentom), angol nyelv**ű** újság (Novine na engleskom jeziku), jó humor**ű** fiú (dečak sa dobrom šalom)
- Pravi prevod: piros inges bi bio crvenokošuljasti, ali se ovakva struktura prideva ne primenjuje u standardnom srpskom jeziku!

Melléknévképzők: -i

Mesni i vremenski pridevi: -i

- MagyarOK A2+ munkafüzet 24. oldal

NEKOLIKO VAŽNIH FUNKCIJA

Hely, pozíció Mesto, pozicija	belváros <i>i</i> lakás = a lakás a belvárosban van (<i>stan u širem centru = stan je u širem centru</i>) kert <i>i</i> szék = a szék a kertbe való (<i>baštenska = stolica je namenjena za baštu</i>)
Származási hely, eredet Poreklo	amerikai <i>i</i> diák = a diák Amerikából jön (<i>američki đak = đak dolazi iz amerike</i>) svájci <i>i</i> óra = az órát Svájcban készítették (<i>švajcarski sat = sat je napravljen u Švajcarskoj</i>)
Idő Vreme	pénteki <i>i</i> buli = a buli pénteken van (<i>žurka u petak = žurka je u petak</i>) téli <i>i</i> fotó = a fotó télen készült (<i>zimski fotografija = fotografija je napravljena zimi</i>)
Funkció Funkcija	olimpiai <i>i</i> stadion = a stadion az olimpiára készült (<i>olimpijski stadion = stadion namenjen za olimpijadu</i>) családi <i>i</i> ház = a házban egy egész család él (<i>porodična kuća = u kući ima mesta za sve članove porodice</i>)

FORM

Főnév + -i imenica + -i	belváros + -i → belvárosi (lakás) tél + -i → téli (fotó) iroda + -i → irodai (munka) Budapest + -i → budapesti (iroda)
Rendhagyó főnevek (-alom/-elem végű főnevek, néhány más főnév) Nepravilne imenice (-alom/-elem, i još nekoliko imenica)	történelem + -i → történelmi (esemény) irodalom + -i → irodalmi (mű) forgalom + -i → forgalmi (dugó) étterem + -i → éttermi (rendelés) sarok + -i → sarki (bolt)

- Pridevi sa nastavkom *-i* mogu da se nastave i drugim nastavcima: *Milyen fotókat nézel? – A prágaiakat. / A berlinieket.* (Kakve fotografije gledaš? - Praške. / Berlinske.)
- Reči sa završetkom *a* i *e* ne menjaju se u *á* i *é*: Barcelona → barcelonai, Velence → velencei

ena država, gradova i kontinenata se pišu malim slovom zbog nastavka *-i*:
Budapest → **budapesti** iroda (budimpeštanska kancelarija), *Szlovénia* → **szlovéniai**
kollégák (slovenačke kolege), *Európa* → **európai ország** (evropska država).

Melléknévképzők: -s

Gradivni pridevi: -s

- MagyarOK A2+ munkafüzet 25. oldal

FORMA

<p>Főnév + -s (-os, -es, -as, -ös) imenica + -s (-os, -es, -as, -ös)</p>	<p>egy szoba + -s → egyszobás (lakás) (jegy szoba → jednosoban)</p> <p>csend + -s → csendes (környék) (tíh → tíha okolina)</p> <p>nap + -s → napos (idő) (sunce → sunčano vreme)</p> <p>zaj + -s → zajos (utca) (buka → bučna ulica)</p> <p>előny + -s → előnyös fekvés (povoljnost, prednost → povoljni položaj)</p>
<p>Rendhagyó főnevek Nepravilne imenice</p>	<p>kényelem + -s → kényelmes (fotel) (udobnost → udobna fotelja)</p> <p>izgalom + -s → izgalmás (könyv) (uzbuđenje → uzbudljiva knjiga)</p> <p>cukor + -s → cukros (tea) (šećer → sa šećerom, šećerni)</p> <p>víz + -s → vizes (ruha) (voda → mokro)</p> <p>jég + -s → jeges (út) (led → ledeni/zaledeni put)</p>

- Vezni samoglasnik je isti kao i u upotrebi množine: *virág (cvet) → virágo**k**/virágo**s**, meggy (višnja) → meggye**k**/meggye**s**, sör (pivo) → sörö**k**/sörö**s***
- Nepravilnosti su identične kao što su i u množini: *izgalom (uzbuđenje) → izgal**m**ak/izgal**m**as, eper (jagoda) → epre**k**/epre**s**, tűz (vatra) → tűze**k**/tűze**s**, kő (kamen) → köve**k**/köve**s***
- Posle nastavka *-i* možemo dodavati druge nastavke: *Melyik süteményből kérsz? A barackos**ból** vagy az almás**ból**? (Od kog peciva želiš? Sa breskvama ili sa jabukama?)*

NAJČEŠĆE FUNKCIJE

<p>Egy dolog része, tartozéka Deo nečega</p>	<p>erkélyes lakás = a lakásnak van erkélye (<i>balkonski stan = stan ima balkon</i>) kétszintes ház = a háznak két szintje van (<i>dvospratna kuća = kuća ima dva sprata</i>)</p>
<p>Hozzávaló Sastav -gradivni pridev</p>	<p>túros palacsinta = a palacsintában túró van (<i>sirne palačinke = u palačinkama se nalazi sir</i>) szénsavas ásványvíz = az ásványvízben szénsav van (<i>gazirana voda = gaziranost (ugljena kiselina) se nalazi u mineralnoj vodi</i>)</p>
<p>Tulajdonság osobina</p>	<p>csíkos ing = az ingen csíkok vannak (<i>košulja na štrafte = na košulji ima štrafta</i>) virágos póló = a pólón virágok vannak (<i>cvetna majica = na majici se nalaze cvetovi</i>) csendes környék = a környéken csend van (<i>tiha okolina = u okolini je tišina</i>) esős idő = olyan idő, amikor sokat esik az eső (<i>kišno vreme = takvo vreme, kada mnogo pada kiše</i>)</p>

A SZÁMNÉV

Brojevi

A számnév: egyedül, ketten, hárman

Brojevi: *egyedül (sâm), ketten (dvoje), hárman (troje)*

- MagyarOK A2+ munkafüzet 81. oldal

FUNKCIJA

Brojeve dobijamo odgovorom na pitanje *Hányan?* (*Hány ember?*) (*Koliko ljudi?*).

– **Hányan** voltatok magyarórán? – Én voltam **egyedül**. / **Ketten**. / **Hárman**. / **Húszan**.
(*Koliko vas je bilo na času mađarskog jezika? – Bio sam sâm. / Dvoje. / Troje. / Dvadesetoro.*)

– **Hányan** voltak a focimeccsen? – Legalább **ötszázan**. / Nagyon **sokan**. / Elég **kevesen**.
(*Holiko ih je bilo na fudbalskoj utakmici? – Najmanje pet stotine. / Veoma mnogo. Poprilično / dosta malo.*)

FORMA

broj + *-an/-en*

Hány? Koliko je?	Hányan? (= Hány ember?) Koliko njih / ljudi?	Hány? Koliko?	Hányan? (= Hány ember?) Koliko njih / ljudi?
egy	egyedül (!)	tíz	tíz en
kettő	ket ten (!)	tizenegy	tizenegy en
három	há rman (!)	tizenöt	tizenöt en
négy	négy en	húsz	húsz an
öt	öt en	harminc	harminc an
hat	hat an	száz	száz an
hét	het en (!)	ezer	ez ren (!)
nyolc	nyolc an	sok	sok an
kilenc	kilenc en	kevés	keve sen (!)

Glagol je konjugovan u množinu. Usporedite primere:

*Csak **hárman voltunk** magyarórán. (Csak **három ember volt** magyarórán.)*

(Samo nas je troje bilo na času mađarskog jezika.)

***Tizenöten akarnak** kirándulni. (**Tizenöt ember akar** kirándulni.)*

(Samo njih tridesetoro žele ići na izlet.)

***Sokan eljöttek** a koncertre. (**Sok ember eljött** a koncertre.)*

(Mnogo ih je došlo na koncert.)

A NÉVUTÓ

Nastavci imenica

Névutók a Hova? kérdésre: mögé, alá

Nastavci imenica za mesto na pitanje Kuda? - *mögé (iza), alá (ispod)*

MagyarOK A2+ munkafüzet 27. oldal

FUNCTION

Postavljajući pitanja *Hol? (Gde?) Hova? (Kuda?) Honnan? (Odakle?)* možemo odgovoriti i sa nastavkom.

Odgovorom na pitanje *Hol?* ukazujemo samo na mesto bivanja.

Odgovorom na pitanje *Hova?* i *Honnan?* Ukazujemo samo na kretanje.

Već poznajete nastavke koji odgovaraju na pitanje *Hol? (Gde?)*. Većina ih se završava na *-tt*:

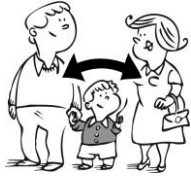
Hol?	az ágy mögött	az ágy alatt	az ágy mellett	az ágy előtt	az ágy fölött	az ágy és a szék között	az asztal körül
<i>Gde?</i> (mesto, Bez kretanja)	<i>Iza</i> kreveta	<i>ispod</i> kreveta	<i>pored</i> kreveta	<i>ispred</i> kreveta	<i>iznad</i> kreveta	<i>između</i> kreveta i stolice	<i>oko</i> stola

Postpositions answering the question *Hova? (Where to?)* end in *-á* or *-é*:

Hova?	az ágy mögé	az ágy alá	az ágy mellé	az ágy elé	az ágy fölé	az ágy és a szék közé	az asztal körül
<i>Kuda?</i> kretanje ka...	<i>Iza</i> kreveta	<i>ispod</i> kreveta	<i>pored</i> kreveta	<i>ispred</i> kreveta	<i>iznad</i> kreveta	<i>između</i> kreveta i stolice	<i>oko</i> stola

Hova áll/megy/mászik Petike?

Kuda Petike stane/ide/se penje?

		
Petike apa mögé áll. <i>Petike stane iza oca.</i>	Apa lába alá mászik. <i>Puzi ispod očevih nogu.</i>	Anya mellé áll. <i>Stane pored majke.</i>
		
Apa elé áll. <i>Stane ispred oca.</i>	Apa a feje fölé emeli őt. <i>Podiže ga iznad glave.</i>	Anya és apa közé áll. <i>Stane između oca i majke.</i>

A névutók ragozott alakja: válaszok a *Hol?* kérdésre

Promena zamenica: odgovor na pitanje *Hol?* (*Gde?*)

• MagyarOK A2+ munkafüzet 28. oldal

	alatt	fölött	mellett	mögött	előtt	között*
én	alatt am	fölött em	mellett em	mögött em	előtt em	között em
te	alatt ad	fölött ed	mellett ed	mögött ed	előtt ed	között ed
Ön	Ön alatt	Ön fölött	Ön mellett	Ön mögött	Ön előtt	Ön között
ő	alatt a	fölött e	mellett e	mögött e	előtt e	között e
mi	alatt unk	fölött ünk	mellett ünk	mögött ünk	előtt ünk	között ünk
ti	alatt atok	fölött etek	mellett etek	mögött etek	előtt etek	között etek
Önök	Önök alatt	Önök fölött	Önök mellett	Önök mögött	Önök előtt	Önök között
ők	alatt uk	fölött ük	mellett ük	mögött ük	előtt ük	között ük

* Ovaj izraz se obučno koristi u množini. Može se koristiti i u jednini ali sa dve pozicije. Na primer: Nincs nagy különbség *közöttem* és *közötted*. (Nema velike razlike između mene i tebe.)

A NÉVMÁS ZAMENICE

A személyes névmás birtokos alakjai

Prisvojni oblici ličnih zamenica

- MagyarOK A2+ munkafüzet 18. oldal

Ez a táska <i>Ova torba</i> 	én	az enyém. <i>je moja.</i>	mi	a mienk/miénk. <i>je naša.</i>
	te	a tied/tiéd. <i>je tvoja.</i>	ti	a tietek/tiéték. <i>je vaša.</i>
	Ön	az Öné. <i>je vaša gosp. / gđ.</i>	Önök	az Önöké. <i>je vaša gospodo.</i>
	ő	az övé. <i>je njegova / njena.</i>	ők	az övék. <i>je njihova.</i>

A személyes névmás alakjai: *belőlük, bennük, rájuk, róluk*

Oblici ličnih zamenica: *belőlük (iz njih), bennük (u njima),*

rájuk (na njih), róluk (o njima)

- MagyarOK A2+ munkafüzet 53. oldal

FORMA I FUNKCIJA

Szeretem a dokumentumfilmeket. A dokumentumfilmek**ből** sokat lehet tanulni.

= Szeretem a dokumentumfilmeket, mert sokat lehet **belőlük** tanulni.

(Volim dokumentarne filmove. Iz dokumentarnih filmova se može naučiti mnogo.

= Volim dokumentarne filmove, jer se iz njih može naučiti mnogo.)

Nem szeretem az akciófilmeket. Az akciófilmek**ben** sok az erőszak.

= Nem szeretem az akciófilmeket, mert sok **bennük** az erőszak.

(Ne volim akcione filmove. U akcionim filmovima je mnogo nasilja

= Ne volim akciome filmove, jer je u njima mnogo nasilja.)

Péter/Klára mindig késik. Most is Péterre/Klárára várok.

= Péter/Klára mindig késik. Most is **rá** várok.

(Peter/Klara uvek kasni. I sada čekamo na Petera/Klaru.

= Peter/Klara uvek kasni. I sada ga/je čekamo.)

Szeretném megnézni ezt a filmet. Azt olvastam a film**ről**, hogy jó.

= Szeretném megnézni ezt a filmet. Azt olvastam **róla**, hogy jó.

(Voleo bih pogledati ovaj film. Pročitao sam o filmu da je dobar.

= Voleo bih pogledati ovaj film. Pročitao sam o njemu da je dobar.)

FORMA

	-ból/-ből (rendhagyó) (nepravilan)	-ban/-ben (rendhagyó) (nepravilan)	-ra/-re (rendhagyó) (nepravilan)	-ról/-ről (szabályos) (pravilan)
én	<u>belől</u> em	<u>benn</u> em	<u>rá</u> m	<u>ról</u> am
te	belől ed	benn ed	rá d	ról ad
Ön	Önből	Önben	Önre	Önről
ő, az	belől e	benne e	rá	róla
mi	belől ünk	benn ünk	ránk unk	rólunk unk
ti	belől etek	benn etek	rátok otok	rólátok otok
Önök	Önökből	Önökben	Önökre	Önökről
ők, azok	belől ük	benn ük	rájuk uk	róluk uk

- A névmás személyt és élettelen dolgot – tárgyat, fogalmat – is helyettesíthet:
- Zamenica može da zameni i neživu stvar – predmet, kao i pojam

a filmből → *belőle* (iz filma → iz njega), *Karcsiból* → *belőle* (iz Karcsija → iz njega);
a filmre → *rá* (za/na film → za/na njega), *Péterre* → *rá* (za/na Petra → za/na njega);
Éváról → *róla* (o Evi → o njoj), *a filmről* → *róla* (o filmu → o njemu)

A vonatkozó névmás: *aki, akit, akivel*

Odnosne zamenice: *aki (taj koji), akit (koga), akivel (sa kojim)*

- MagyarOK A2+ munkafüzet 96. oldal

FORMA I FUNKCIJA

Kada opisujemo osobu ili osobe relativitetima.

Milyen a munkatárs? Kakav je radni kolega?	Milyen munkatársat keres a cég? Kakvog radnog kolegu traži firma?
A munkatárs– rugalmas. (Kolega je fleksibilan.)	Olyan munkatársat keresünk, (Takvog kolegu tražimo,)
A munkatárs– tud csapatban dolgozni. (Kolega može da radi u timu.)	aki – rugalmas. (koji je fleksibilan.)
A munkatárs nak van nyelvvizsgálója. (Kolega ima ispit iz jezika.)	akinek van nyelvvizsgálója. (koji ima ispit iz jezika.)
A munkatársat érdekl i az informatika. (Kolegu interesuje informatika.)	akit érdekel az informatika. (koga zanima informatika.)
A munkatár ssal jókat lehet beszélgetni. (Sa kolegom se može dobro razgovarati.)	akivel jókat lehet beszélgetni. (sa kojim se može dobro razgovarati.)

- Zamenice se formiraju od odgovarajuće upitne reči: *a + ki?* → *aki, a + kit?* → *akit, a + kivel?* → *akivel, a + kinek?* → *akinek*
- Nakon zamenice *akit (kojeg, - pravi objekat)* koristimo neodređenu konjugaciju: *Olyan munkatársat keresünk, **akit érdekel** az informatika.*
- U prvoj rečenici, referentna reč je *olyan* ili *az*:
 - **Milyen** munkatársat keres a cég? – **Olyan** munkatársat keres, *aki rugalmas.*
(*Kakvog kolegu traži firma?* – *Takvog kolegu, koji je fleksibilan.*)
 - **Melyik** munkatársadat szereted? – **Azt a** munkatársamat szeretem, *akitől sokat tanulok.*
(*Kojeg kolegu volíš?* – *Onog kolegu volim, od kojeg mnogo učim.*)

A vonatkozó névmás: *amelyik, ahol, ahova*

Odnosne zamenice: *amelyik* (kői je), *ahol* (tamo gde je), *ahova* (tamo gde...)

- MagyarOK A2+ munkafüzet 112. oldal

FORMA I FUNKCIJA

Cela rečenica opisuje predmet, stvar ili pojam.

<p>Milyen a szálloda? Kakav je hotel?</p>	<p>Milyen szállodában foglalunk szobát? U kakvom hotelu rezervišemo sobu?</p>
<p>A szálloda— outdoor programokat is kínál. (<i>Hotel nudi takode i autdor programe.</i>) A szállodának bababarát szobái is vannak. (<i>Hotel takode ima bejbi frendli sobe.</i>) A szállodához golfpálya is tartozik. (<i>Hotelu pripada i golf teren.</i>) A szállodába könnyen el lehet jutni. (<i>Do hotela se lako može stići.</i>) A szállodában van fitnesszterem. (<i>U hotelu postoji sala za fitnes.</i>) A szállodából a parkot lehet látni. (<i>Iz hotela se može videti parking.</i>)</p>	<p>Olyan szállodában foglalunk szobát, (<i>U takvom hotelu rezervišemo sobu,</i> amelyik outdoor programokat is kínál. (<i>koji nudi i autdor programe.</i>) amelyiknek bababarát szobái is vannak. (<i>koji ima i bejbi frendli sobe.</i>) amelyikhez golfpálya is tartozik. (<i>kojem pripada i golf teren.</i>) amelyikbe/ahova könnyen el lehet jutni. (<i>u koji se može lako stići.</i>) amelyikben/ahol van fitnesszterem. (<i>u kojem ima sala za fitnes.</i>) amelyikből/ahonnan a parkot lehet látni. (<i>iz kojeg se može videte parking.</i>)</p>

Zamenice se formiraju od odgovarajuće upitne reči: **a** + *melyik?* → **amelyik**,

a + *melyiket?* → **amelyiket**, *a* + *hova?* → **ahova**, *a* + *hol?* → **ahol**

- Posle zamenice *amelyiket* (kojeg/koju kao pravi objekat) koristi se određena konjugacija: *Abban a szállodában alszom, **amelyiket** már **ismerem**.*
- U prvoj rečenici je referentna reč *olyan* ili *az*:
 - **Milyen** szállodát keresel? – **Olyan** szállodát keresek, *amelyikbe lehet háziállatot vinni. (Kakav hotel tražiš? – Takav hotel tražim, u koji se može uneti domaća životinja.)*
 - **Melyik** szobát kéri? – **Azt a** szobát kérem, *ahol tavaly is laktam. (Köju sobu želite? – Onu sobu tražim, u kojoj sam i prošle godine stanovao.)*

AZ ELVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Pravila razdvajanja reči

Az elválasztás szabályai

Pravila razdvajanja reči

- MagyarOK A2+ munkafüzet 103. oldal

Magánhangzó + mássalhangzó Samoglasnik + suglasnik	Két magánhangzó (sok idegen szó) Dva samoglasnika (mnogo stranih reči)	Két vagy több mássalhangzó (Dva ili više suglasnika)	Összetett szavak: szóhatár (Složenice: kraj reči)
ta-xi so-főr vi-rág	a-u-tó na-iv ka-mi-on	pos-tás ker-tész rönt-gen	rend-őr vi-rág-á-rus mun-ka-hely

MONDATÉPÍTÉS

Gradnja rečenice

Előreutalás és visszautalás: *azért, ezért*

Uzročne i posledične rečenice: *azért, ezért*

- MagyarOK A2+ munkafüzet 52. oldal

FORMA I FUNKCIJA

Előreutalás: *azért* ... ⇒ *mert*

Uzročne rečenice: ... ⇒ *zbog toga, zato što, jer*

Azért szeretem a romantikus filmeket, **mert** happy enddel végződnek.

(*Zbog toga volim romantične filmove, jer završavaju sretno.*)

Azért nem szeretem a horrorfilmeket, **mert** nem szeretek félni.

(*Zbog toga ne volim horror filmove, jer se ne volim bojati.*)

Kinga **azért** nem szereti a horrorfilmeket, **mert** nem szeret félni.

(*Kinga zbog toga ne voli horror filmove, zato što se boji.*)

Visszautalás: ... ⇒ *ezért*

Posledične rečenice: ... ⇒ *zbog ovoga, zato, stoga*

A romantikus filmek happy enddel végződnek, **ezért** szeretem őket.

(*Romantični filmovi se sretno završavaju, stoga ih volim.*)

Nem szeretek félni, **ezért** nem szeretem a horrorfilmeket.

(*Ne volim se bojati, zato ne volim horror filmove.*)

Kinga nem szeret félni, **ezért** nem szereti a horrorfilmeket.

(*Kinga se ne voli bojati, zato ne voli horror filmove.*)

Előreutalás és visszautalás: *az, ez*

Uzročne i posledične rečenice: *az, ez*

- MagyarOK A2+ munkafüzet 98. oldal

FORMA I FUNKCIJA

Prevodi rečenica ovih primera su tačno prevedeni, kako bi smo razumeli funkciju.

<p>Előreutalás új információra: Ukazivanje na uzrok nove informacije: <i>az, azt, azért</i> itd.</p>	<p>Az zavar, hogy a kollégám minden megbeszélésről elkésik. (<i>To mi smeta, da mi kolega kasni sa svakog dogovora.</i>)</p> <p>Azt mondta a jelölt, hogy felsőfokon tud angolul. (<i>To je rekao kandidat, da na višem stepenu zna engleski.</i>)</p> <p>Arra gondoltam, hogy veszek egy nagyobb autót. (<i>Na to sam pomislio, da kupujem veći auto.</i>)</p> <p>Azért jelentkeztem erre az állásra, mert szeretnék nemzetközi környezetben dolgozni. (<i>Zbog toga sam se javio na ovo radno mesto, jer želim raditi u međunarodnom okruženju.</i>)</p>
---	--

<p>Visszautalás ismert információra: Ukazivanje na posledicu poznate informacije <i>ez, ezt, ezért</i> itd.</p>	<p>A kollégám mindig panaszkodik. Ez zavaró. (<i>Moj kolega se uvek žali. Ovo je zbujujuće.</i>)</p> <p>A jelölt felsőfokon tud angolul. Ezt ő maga mondta. (<i>Kandidat zna engleski na višem nivou. Ovo je sam rekao.</i>)</p> <p>Veszek egy nagyobb autót. Erre gondoltam. (<i>Kupujem veći auto. Na ovo sam mislio.</i>)</p> <p>Szeretnék nemzetközi környezetben dolgozni, ezért jelentkeztem erre az állásra. (<i>Voleo bih raditi u međunarodnom okruženju, zbog ovoga sam se javio na ovo radno mesto.</i>)</p>
--	---

- Oblik zamenice zavisi od njene funkcije u rečenici:

*Senkit nem érdekel ez a projekt. **Ez** a baj. (Mi a baj?)*

(Nikog ne interesuje ovaj projekat. Ovo je problem. /Šta je problem? /)

***Azt** mondta a jelölt, hogy felsőfokon tud angolul. (Mit mondott?)*

(To je rekao kandidat, da zna engleski jezik na višem nivou. /Šta je rekao? /)

***Arra** számítok, hogy nem lesz probléma. (Mire számítasz?)*

(Na to računam, da neće biti problema. /Na šta računaš? / (Lit.: Šta predviđaš?))

*Minden rendben lesz. **Ebben** bízom. (Miben bízol?)*

(Sve će biti u redu. Uzdajem se u to. /U šta se uzdaš? / (Lit.: Da li veruješ u to?))

Idézett (indirekt) kérdések

Navedena (indirektna) pitanja

- MagyarOK A2+ munkafüzet 70. oldal

Eldöntendő (igen-nem) kérdés

Odlučujuće – zatvoreno pitanje: da-ne

Közvetlen (direkt) kérdés Neposredno – direktno pitanje	Idézett (indirekt) kérdés → -e Navedeno (indirektno) pitanje → -e
Krisztián kérdezi Adéltól: (Krisztian pita Adelu:) „Mész ma este moziba?” (Da li večeras ideš u bioskop?) „Eljössz hozzám holnap?” (Da li dolaziš kod mene sutra?) „Vettél valamit tegnap?” (Da li si nešto kupio juče?) „Telefonáltál valakinek tegnap?” (Da li si telefonirao nekom juče?) „Voltál valahol tegnap?” (Da li si bio negde juče?)	Krisztián azt kérdezi Adéltól, (Krisztian pita Adelu) (hogy) megy -e ma este moziba. (ide li večeras u bioskop.) (hogy) eljön -e hozzám holnap. (dolazi li kod njega večeras.) (hogy) vett -e valamit tegnap. (da li je kupio nešto juče.) (hogy) telefonált -e valakinek tegnap. (da li je telefonirao nekom juče.) (hogy) volt -e valahol tegnap. (da li je negde bio juče.)

- Zatvorena pitanja se navode dodavanjem “-e” na konjugovani glagol:
megy-e, eljön-e, mosogatott-e, telefonált-e, volt-e.

Kiegészítendő (kérdőszós) kérdés

Dopunjujuće – otvoreno pitanje

Közvetlen (direkt) kérdés Direct question	Idézett (indirekt) kérdés Indirect/reported question
Laura kérdezi Robitól: (Laura pita Robia:) „Kinek telefonáltál?” (Kome si telefonirao?) „Hol vacsoráztál tegnap?” (Gde si večerao juče?) „Mit csináltál tegnap este?” (Šta si radio juče uveče?)	Laura azt kérdezi Robitól, (Laura pita Robia) (hogy) kinek telefonált. (kome je telefonirao.) (hogy) hol vacsorázott tegnap. (gde je večerao juče.) (hogy) mit csinált tegnap este. (šta je radio juče uveče.)

- Struktura reči u otvorenim pitanjima se ne menja Treba ispratiti glagole po licima.

Válaszok és más idézett mondatok

Odgovori i druge navedene rečenice

- MagyarOK A2+ munkafüzet 71. oldal

Közvetlen (direkt) válasz Neposredni – direktni odgovor	Idézett (indirekt) válasz Navedeni – indirektni odgovor
Adél ezt válaszolja Krisztiánnak: (Adel <u>ovo</u> odgovara Kristianu.) „Tegnap este mosogattam.” (Juče uveče sam prala posuđe.) „Tegnap étteremben vacsoráztam.” (Juče sam večerala u restoranu.)	Adél azt válaszolja Krisztiánnak, (Adel <u>to</u> odgovara Kristianu.) hogy tegnap este mosogatott. (<u>da je</u> sinoć prala posuđe.) hogy étteremben vacsorázott. (<u>da je</u> večerala u restoranu.)

Answers and other quoted sentences can be introduced by the following sentences:

Azt mondta, hogy ...

(To je rekao, da, ...)

Azt válaszolta, hogy ...

(To je odgovorio, da ...)

Azt írta, hogy ...

(To je pisao, da ...)

Azt gondolta, hogy ...

(To je mislio, da ...)

Azt hitte, hogy ...

(To je verovao, da ...)

Azt mesélte, hogy ...

(Pričao je, da ...)

(Navedeni primerima možemo koristiti i u sadašnjem vremenu, npr.: *Azt mondja...*

(*To kaže da...*), *Azt válaszolja...* (*To odgovara da...*). Sadašnje vreme može imati i

stilsku funkciju, npr. *da* čini rečenicu dramatičnijom.)

Közvetlen kérdések és idézett kérdések

Neposredna - otvorena i navedena pitanja

- MagyarOK A2+ munkafüzet 97. oldal

Közvetlen (direkt) kérdés Neposredna pitanja	Idézett (indirekt) kérdés Neposredno navedeno pitanje	Idézett (indirekt) kérdés Neposredno navedeno pitanje
<p>Ezt kérdezik / kérdezték Kornéliától: (Ovo pitaju/su pitali Kornéliu:)</p> <p>Mikor tudja elkezdni a munkát? (Kada možete početi posao?)</p> <p>Miért akar nálunk dolgozni? (Zbog čega želite raditi kod nas?)</p> <p>Hol tanult meg ilyen jól angolul? (Gde ste naučili ovako dobro engleski?)</p> <p>Mikor érettségizett? (Kada ste maturirali?)</p>	<p>Azt kérdezik / kérdezték Kornéliától, (hogy) (To pitaju/su pitali Kornéliu, da ...:)</p> <p>mikor tudja elkezdni a munkát. (kada može početi posao.)</p> <p>miért akar nálunk dolgozni. (zbog čega želi raditi kod njih.)</p> <p>hol tanult meg ilyen jól angolul. (gde je tako dobro naučio engleski.)</p> <p>mikor érettségizett. (kada je maturirao.)</p>	<p>Azt kérdezik / kérdezték tőlem, (hogy) (To me pitaju/su me pitali, da ...:)</p> <p>mikor tudom elkezdni a munkát. (kada mogu početi posao.)</p> <p>miért akarok nálunk dolgozni. (zbog čega želim raditi kod njih.)</p> <p>hol tanultam meg ilyen jól angolul. (gde sam tako dobro naučio engleski.)</p> <p>mikor érettségiztem. (kada sam maturirao.)</p>
<p>Glagolsko vreme navedene rečenice se nije promenilo:</p> <p>Neposredno pitanje: Sadašnje vreme → Navedeno pitanje: Sadašnje vreme</p> <p>Neposredno pitanje: Prošlo vreme → Navedeno pitanje: Prošlo vreme</p>		

Ellentétre utaló kötőszók: mégis, mégsem

Veznici za ukazivanja na suprotnosti: *mégis (ipak), mégsem (ipak ne...)*

- MagyarOK A2+ munkafüzet 89. oldal

mégis (ipak)	
Negativan uzrok → pozitivna posledica	
<p>A kémiantanárom unalmasan magyaráz, <i>Moj nastavnik hemije dosadno objašnjava,</i></p> <p>A magyartanárom szigorú, <i>Moj nastavnik mađarskog je strog,</i></p> <p>A földrajztanár szigorú, <i>Nastavnik geografije je strog,</i></p> <p>A földrajztanár szigorú, <i>Nastavnik geografije je strog,</i></p>	<p>mégis szeretem, mert igazságos. <i>ipak ga volim, jer je pravedan.</i></p> <p>mégis imádom, mert sokat tud. <i>ipak ga obožavam, jer mnogo zna.</i></p> <p>mégis imádja Laci. <i>ipak ga obožava Laci.</i></p> <p>Laci mégis imádja. <i>Laci ga ipak obožava.</i></p>

mégsem (ipak ne...)	
Pozitivan uzrok → negativna posledica	
<p>A történelemtanárom kedves, <i>Nastavnik istorije je drag,</i></p> <p>Az olasztanárom sokat tud, <i>Moj nastavnik italijanskog mnogo zna,</i></p> <p>Az énektanár kedves, <i>Nastavnik muzičkog je drag,</i></p> <p>Az énektanár kedves, <i>Nastavnik muzičkog je drag,</i></p>	<p>mégsem szeretem, mert unalmasan magyaráz. <i>ipak ga ne volim jer dosadno objašnjava.</i></p> <p>mégsem szeretem, mert igazságtalan. <i>ipak ga ne volim, jer je nepravedan.</i></p> <p>mégsem szereti Laci. <i>Ipak ga ne voli Laci.</i></p> <p>Laci mégsem szereti. <i>Laci ga ipak ne voli.</i></p>

- Ako je kompletna rečenica negirana, *mégis* i *mégsem* se nalazi ispred glagola, u fokusnoj poziciji. Subjekt se može postaviti ispred ili iza kompozicije: *mégis, mégsem* + glagol.

Negativno pitanje, pozitivan odgovor:

de, dehogynem, de igen (jeste, naravno da je, ali dâ...)

- MagyarOK A2+ munkafüzet 121. oldal

FORMA I FUNKCIJA

Bukvalni prevodi ovih upitnih rečenica su zbunjujući i deluju da su negativne konotacije, međutim smisaoni prevod je više od neizvesnog (da 90% - ne 10%) i prilagođeno se prevodi kako bi smo razumeli smisaono značenje: **Nem kérsz kávét?**
*Prevod: Ne želiš kafu? (bukvalni), **Zar ne želiš kafu?** (gramatički), Želiš kafu, zar ne? (smisaoni prevod).* Ovakva pitanja su uobičajena i u svakodnevnim razgovorima.

Predlažem da se Nem.....+ ?, prevodi sa: Zar ne...? ili "Je l' tako da... (pozitiv)"

Negatív kérdés Negativno pitanje	Pozitív válasz Pozitivan odgovor
– Nem kérsz egy kis süteményt? <i>Zar ne želiš malo peciva?</i>	– De igen. / Dehogynem. / De, kérek. <i>Da.</i> / <i>Kako da ne./ Da, želim.</i>
– Nem foglaltál szállást? <i>Zar nisi rezervisao smeštaj?</i>	– De igen. / Dehogynem. / De, foglaltam. <i>Da.</i> / <i>Kako da ne./ Da, rezervisao sam.</i>
– Nem tudod véletlenül, milyen kiállítás van a Zsolnay Múzeumban? <i>Znaš li slučajno, kakva je izložba u Žolnai muzeju?</i>	– De igen. / Dehogynem. / De, tudom. Porcelánkiállítás. <i>Da.</i> / <i>Kako da ne./ Da, znam. Izložba porcelana je.</i>
– Nem jössz el velem moziba? <i>Zar nećeš samnom u bioskop?</i>	– De igen. / Dehogynem. / De, eljövök. <i>Da.</i> / <i>Kako da ne./ Da, išao bih.</i>
– Nincs kedved megnézni ezt a filmet? <i>Zar nemaš volje pogledati ovaj film?</i>	– De igen. / Dehogynem. / De, van. <i>Da.</i> / <i>Kako da ne./ Da, imam.</i>

- Negativna pitanja su vrlo česta u mađarskom jeziku. Oni nikako ne ukazuju na to da govornik očekuje negativan odgovor! Ovakva kompozicija je kulturološka karakteristika i prijateljski je orjentisana. Zanimajte bukvalno značenje reči “nem” u prevodima upitnih rečenica ovog tipa.
- Prefiks glagola se zbog negacije, a i zbog pozicije fokusa piše iza i odvojeno od glagola: **Nem jössz el** moziba? **Nem hívod fel** Imrét?

A SZÓREND

RED REČI

Szórend: A hangsúlyszabály

Word order: The emphasis rule

- MagyarOK A2+ munkafüzet 21. oldal

Vážna informácija se uvek stavlja ispred glagola.

To se naziva: položaj fokusa. Reči koje se uvek stavljaju u fokus:

- Nova informácija
- Važan / relevantan podatak
- Upitna reč
- Negativna reč ili kompozicija.

Redosled ostalih reči je relativno slobodan.

Fokus i glagol

Tipičan red reči:

Fokus + glagol

Subjektat obično (ali ne uvek!) prethodi fokusu i glagolu:

Kriszta pénteken megy fodrászhoz. (**Krista** u petak ide kod frizera.)

János nem szereti a komolyzenét. (**Janoš** ne voli ozbiljnu muziku.)

A férjem imád fényképezni. (**Moj suprug** obožava fotografisati.)

Szórend: kell, szabad, tilos

Red reči: *kell (treba), szabad (slobodno/dozvoljeno), tilos (zabranjeno)*

- MagyarOK A2+ munkafüzet 37. oldal

A segédige van a fókuszban

Pomoćni (modalni) glagol je u fokusu

Tipičan red reči:

Pomoćni glagol (fokus) + infinitiv

Odredba se stavlja ispred pomoćnog glagola + infinitiv
ili između pomoćnog glagola i infinitiva.

- *Szabad i tilos* se često nalaze u fokusu.
- *Kell* se obično nalazi u fokusu pitanja (u da-ne pitanjima) kao i u odgovoru.

Prevod primera (radna sveska – u podnaslovu ovog poglavlja) sa podvučenim fokusom:

Kod nas je i na stepeništu zabranjeno pušenje. (1.-2. red)

Da li je dozvoljeno fotografisanje u muzeju? (3.-4. red)

Da li treba platiti za parkiranje? (5. red)

Da, treba platiti za parkiranje. (6.-7. red)

Más van a fókuszban

Neka druga reč je u fokusu

Tipičan red reči:

Fokus + pomoćni glagol + odredba i infinitiv / infinitiv i odredba

Prevod primera sa podvučenim fokusom (mf 38/24.):

Bicikl u garaži treba držati.

Samo je na stepeništu dozvoljeno pušenje (na terasi je dozvoljeno).

U ovom muzeju ne treba ulaznicu kupiti.

Kome treba najam platiti / platiti najam?

Gde je slobodno u ovoj ulici parkirati / parkirati u ovoj ulici?

Zbog čega nije slobodno u ovoj ulici parkirati / parkirati u ovoj ulici?

Kod blagajne uvek treba čekati.

Kasno je, spavati treba.

Szórend: igekötős mondatok (Ismétlés)

Red reči u rečenici – glagolski prefiksi (ponavljanje)

- MagyarOK A2+ munkafüzet 57. oldal

Az ige van a fókuszban: az igekötő nem válik el

Glagol je u fokusu: glagolski prefiks se ne odvaja

Tipičan red reči:

Glagol sa glagolskim prefiksom (u fokusu) + dodaci

Subjekat i priloške odredbe za vreme se često (ali ne uvek) stavljaju negde na početak rečenice.

Prevodi primera sa podvučenim fokusima:

Popodne počistim stan.

Za vikend pogledam novu izložbu.

Odlazim na plivalište.

Robi se ujutro sprema/priprema za prezentaciju, a posle je slobodan.

Más mondatrészt van a fókuszban: az igekötő elválik

Neki drugi deo rečenice je u fokusu: glagolski prefix se odvaja i piše se posle glagola.

Tipičan red reči:

Fokus + glagol + glagolski prefiks (što postaje nova reč)

Prevodi primera sa podvučenim fokusima:

Rozi sa Žuži odlazi na izložbu.

Muzej čuvene slike prikazuje/izlaže.

Još uvek nisam pročitao tvoj članak.

Kada čistiš/spremaš konačno svoju sobu?

Szórend: vonzatos igék semleges (narratív) mondatokban 1.

Red reči: Prelazni gagoli u neutralnim (narativnim) rečenicama 1

- MagyarOK A2+ munkafüzet 73. oldal

Igekötő nélküli ige és egy vonzat: a vonzat előtt nincs névelő

Glagol bez prefiksa i jedna odredba: bez člana ispred odredbe

Tipičan red reči:

Odredba + glagol

Narativne ili neutralne rečenice daju odgovor na pitanje: *Mit csinál? (Šta radi?)*.

Ne postoji poseban naglasak na bilo kom delu rečenice.

Subjekat i prilog za vreme su često (ali ne uvek) negde na početku rečenice.

Translation of the examples:

Tibi je u nedelju na izletu retke biljke fotografisao u šumi.

Andrea je prošle nedelje voćnu tortu pripremala.

Laci se davno sa decom bavio.

David je juče u garaži biciklu popravljao sa svojim sinom. (u redovima 4-6)

Igekötő nélküli ige és egy vonzat: a vonzat előtt van névelő

Glagol bez prefiksa i jedna odredba: sa članom ispred odredbe

Tipičan red reči:

Glagol + odredba / odredba + glagol

Prevod primera:

Otto se u nedelju pripremao za Ultrabalaton.

Petra je juče popodne u jednom kafiću razgovarala sa jednim svojim prijateljem u kafiću.

Márton je preključe sa svojim sinom popravljao njihov auto.

Szórend: vonzatos igék semleges (narratív) mondatokban 2.

Red reči: glagoli sa odredbom/odredbama u neutralnim (narativnim) rečenicama 2.

- MagyarOK A2+ munkafüzet 93. oldal

Glagol može imati više odredbi. Na primer:

kér valamit t valakitől <i>traži nešto od nekog</i>	vesz valamit t valaki nek <i>kupi nešto nekom</i>
beszélget valaki vel valamiről <i>razgovara sa nekim o nečemu</i>	ad valamit t valaki nek <i>daje nešto nekom</i>
magyaráz valamit t valaki nek <i>objašnjava nešto nekom</i>	mutat valamit t valaki nek <i>pokaže nešto nekom</i>
süt valamit t valaki nek <i>peče nešto nekom</i>	fest valamit t valaki nek <i>slika nešto nekom</i>

Igekötő nélküli ige és két vonzat: csak az egyik vonzat előtt van névelő

Glagol bez prefiksa i dve odredbe: član stoji samo ispred jedne od odredbi

Tipičan red reči:

Odredba bez člana + glagol + odredba sa članom

Prevod primera:

Moja baka svakog vikenda je pekla pitu sa jabukama za unuke.

Izgubljena devojka je uveče u devet telefonom tražila pomoć od jednog policajca.

Vanda je prošle godine, stipendiju dobila za jednu francusku školu.

Marika je celo veče o umetnosti razgovarala sa prijateljem u jednom kafiću.

Ranije sam fiziku učio na fakultetu.

Igekötő nélküli ige és két vonzat: mindkét vonzat előtt van névelő

Glagol je bez prefiksa sa dve odredbe: obe odredbe su sa članom (mf.95 -25.)

Tipičan red reči:

Odredba 1 + glagol + odredba 2

Glagol + odredba 1 + odredba 2

Prevod primera:

Otova ćerka je u nedelju, jednu sliku naslikala svojoj majci. (1.-2. red)

Lajoš u radnoj sobi, objašnjava fiziku svom sinu. (3.-4. red)

Szórend: fókuszos mondatok igekötő nélkül

Red reči: Rečenice sa fokusom bez glagolskih veznika

- MagyarOK A2+ munkafüzet 107. oldal

Tipičan red reči:

Fokus + glagol + prilog (prilozi)

Prevod rečenica sa podvučenim fokusom:

Lekar bolesnicima pomaže. (a ne zdravim ljudima).

Advokat se suareće sa strankama. (a ne cvećar).

Bebisiterka radnog mesta pre podne čuva decu. (a ne popodne.)

Psiholog razgovara sa ljudima. (a ne preduzetnik).

Psiholog razgovara sa ljudima (a ne prepire se).

Negativne rečenice

Laura se ne prijavljuje za ovo radno mesto.

Šef ne govori o projektu sa zaposlenima.

Moj kolega ništa ne radi na svom random mestu.

Moj advokat se nikada ne sureće sa svojim strankama. Uvek samo telefonira.

Danas još (uvek) ne čuva decu bebisiterka radnog mesta, (nego baka).

Naša se firma ne bavi informatikom, nego sa biohemijom.

Szórend: igekötős igék

Red reči: Glagol isa prefiksom

- MagyarOK A2+ munkafüzet 124. oldal

A mondatban nincs segédige: semleges (narratív) mondatok

U rečenici nema pomoćnog glagola: neutralne (narrativne) rečenice

Tipičan red reči:

Glagol + prilog (prilozi)

Prevod primera:

Uvek okusim lokalne specijalitete.

Ištván popodne pogleda znamenitosti.

Danas pre podne sa Verom odlazimo u muzej.

Robi nas je pozvao večerati.

A mondatban nincs segédige: fókuszos mondatok

U rečenicama nema pomoćnog glagola: Rečenice sa fokusom

Tipičan red reči:

Fokus + glagol + glagolski prefiks

Prevod primera sa podvučenim fokusom:

Ja probam lokalne specijalitete (a ne moj brat ili sestra.)

Ištván popodne pogleda znamenitosti (a ne pre podne).

Robi nas je na večeru pozvao (a ne na ručak).

Sa kime si se upoznao/upoznala u toku/za vreme letovanja?

Na žalost, nisakim se nisam upoznao/upoznala.

A mondatban van segédige: semleges (narratív) mondatok

U rečenici ima pomoćnog glagola: neutralne (narrativne) rečenice

Szokott, akar, tud, szeretne, kell, szabad, lehet, fog

Ima naviku, hoće, zna/može, voleo bi, treba, slobodno, može, će

Tipičan red reči:

Glagolski prefiks + pomoćni glagol + infinitiv

Prevod primera:

Uvek imam naviku probati domaće specijalitete.

Ištvan želi pogledaati znamenitosti.

Pre podne možemo otići u muzej.

Voleo bih te pozvati na jednu kafu.

U stanu treba skinuti cipele za ulicu.

U muzeju može fotografisati kipove.

Sada već može rezervisati hotelsku sobu.

Robi će nas večeras nazvati.

Szeret, imád, sikerül, tilos

Voli, obožava, uspe, zabranjeno

Tipičan red reči:

Pomoćni glagol + infinitiv

A *szeret, imád, sikerül, tilos* segédigék automatikusan némi hangsúlyt kapnak.

Voli, obožava, uspe i zabranjeno – ovi pomoćni glagoli uvek automatski dobijaju blagi naglasak.

Prevod primera:

Volim probati lokalne specijalitete.

Obožavam razgledati na pijacama.

Konačno sam se uspeo odmoriti.

Sada je zabranjeno ući u laboratoriju.

A mondatban van segédige: fókuszos mondatok

U rečenici ima pomoćnog glagola: Rečenice sa fokusom

Tipičan red reči:

Fokus + pomoćni glagol + infinitiv

Prevodi primera sa podvučenim fokusom:

Nikada nisam imao naviku probati lokalne specijalitete. (1.-2. red)

Ištvan ne želi pogledati znamenitosti. (3.-4. red)

Koga bi voleo/želeo pozvati na žurku? (5.-6. red)

Zbog čega ne treba nazvati Lillu? (7.-8. red)

Szórend: a felszólító mondatok szórendje

Red reči: Rečenice zapovednog načina - imperativa

- MagyarOK A2+ munkafüzet 138. oldal

Az ige van a fókuszban

Glagol je u fokusu

Tipičan red reči:

Glagol (fokus) + (glagolski prefiks)

Glagol je često (ali ne uvek!) smešten negde na početak rečenice.

Prevod primera sa podvučenim fokusom:

Kuvaj nešto ukusno večeras!

Napišite mi ovaj recept!

Potraži knjigu recepata!

Nakupujte za večeru!

Mrdajmo se i mi mnogo na svežem vazduhu. (5.-6. red)

Lezi rano! (7.-8. red)

Más van a fókuszban

Neka druga reč je u fokusu

Tipičan red reči:

Fokus + glagol (+ glagolski prefiks)

Prevod primera, focus je podvučen:

Bolje palačinke pecimo za ručak (ne kobasice)!

Smatram/mislim, da u nedelju pravimo kajgane, a ne u subotu!

Čorbu stavi u hladnjak (a ne varivo)!

Nemoj ovo povrće skuvati za ručak, nego nešto drugo!

Nemoj kašikom jesti testeninu, nego sa viljuškom!

Pre ručka, nemojte jesti slatkiš!

Nemoj popiti svo vino!

Nemoj još izneti tanjire u kuhinju!